

METİNLERLE TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM

*Yabancılara Türkçe Öğretiminde A1 – A2 Seviyesi İçin
Okuma ve Etkinlik Kitabı*

Nagihan ÇETİN – Özlem MECEK ÇEVİK

METİNLERLE TÜRKÇE ÖĞRENİYORUM

*Yabancılara Türkçe Öğretiminde A1 – A2 Seviyesi İçin
Okuma ve Etkinlik Kitabı*

Nagihan ÇETİN – Özlem MECEK ÇEVİK

ISBN: 978-625-6714-48-9

PA Paradigma Akademi Yayınları
Sertifika No: 69606

PA Paradigma Akademi Basın Yayın Dağıtım
Fetvane Sokak No: 29/A
ÇANAKKALE
e-mail: fahrigoker@gmail.com

Yayın Sorumlusu: Nevin SUR

Tasarım: Himmet AKSOY
Kapak: Mustafa Zeki YÜCE

Matbaa: Meydan Baskı | Sertifika No: 70835

Kitaptaki bilgilerin her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu Kitap T.C. Kültür Bakanlığından alınan bandrol ve
ISBN ile satılmaktadır. Bandrolsüz kitap almayınız.

Aralık 2023

PROJE EKİBİ

Proje Sorumlusu:

Doç. Dr. Nagihan Çetin

Proje Ekibi:

Prof. Dr. Hüseyin Bal

Öğr. Gör. Emre İdacıtürk

Öğr. Gör. Mustafa Zeki Yüce

Öğr. Gör. Nur Ernehir Elaydın

Öğr. Gör. Özlem Mecek Çevik

Doktora Öğr. Hayriye Orhan

Doktora Öğr. Özgün Özdemir

*Bu çalışma, Antalya Belek Üniversitesi tarafından desteklenen
BAP22-1-03 numaralı Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında
hazırlanmıştır.*

ÖNSÖZ

2020 yılında kurulmuş olan Antalya Belek Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi şimdiye kadar açmış olduğu Türkçe kursları ile uygulama merkezi olmanın gerekliliklerini yerine getirirken düzenlemiş olduğu kongreler, paneller, kurmuş olduğu Umay Sanat ve Sosyal Bilimler Dergisi ve yapmış olduğu bilimsel araştırma projeleri ile de araştırma merkezi olmanın kendisine yüklediği sorumlulukları yerine getirmektedir. Merkezimiz adına yürütücülüğünü üstlendiğim ve 2022 yılında Bilimsel Araştırma Projesi Koordinatörlüğünce kabul edilen “A1-A2 SEVİYESİNDE YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE “TÜRK KÜLTÜRÜ İÇERİKLİ” MATERYAL TASARIMLARI” isimli projenin çıktısı olan bu çalışmada Türkiye özelinde Türk kültürü hakkında bilgilendirici yirmi bir okuma metnine ve bu metinlere dayalı ölçme değerlendirme sorularına yer verilmiştir. İlk olarak metinler yazılmış sonrasında alanında uzman isimler tarafından metinlerin içeriklerine uygun olarak resimleme çalışmaları yapılmıştır. Çalışmanın amacı dil öğretimi kültür aktarımı ile bütünleştirmek, yabancılara Türkçe öğretimi faaliyetlerinde kullanılmak üzere görsel, metinsel ve ölçme değerlendirme açısından bütünlük taşıyan bir kitap ile alana katkı sağlamaktır. Çalışmada önemli kişiler, mekânlar, yeme içme kültürü, spor, el sanatları, bitkiler ve halk edebiyatı olmak üzere yedi alandan seçilen üçer konu yer almaktadır.

Bu çalışmada araştırmacı sıfatıyla yer alan ve çalışmaya çok ciddi katkılar sunan değerli hocalarımız Özlem Meccek Çevik, Mustafa Zeki Yüce, Hüseyin Bal, Emre İdadıtürk, Hayriye Orhan, Özgün Özdemir ve Nur Ernehir Elaydın’a teşekkürlerimi sunar, basılı ve elektronik ortamda yayımlanan kitabımızın alanımıza katkı sağlamasını dilerim.

Nagihan Çetin

Proje Sorumlusu

Antalya 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vii
Önemli Kişiler	1
BARIŞ MANÇO.....	3
CÜNEYT ARKIN.....	7
CEZZAR AHMET PAŞA.....	11
Mekânlar	15
ASPENDOS.....	17
ANADOLU OYUNCAK MÜZESİ.....	23
HOŞGÖRÜ BAHÇESİ.....	27
Yeme İçme Kültürü	33
EN MEŞHUR SARMA ÇEŞİDİ: YAPRAK SARMASI.....	35
PIŞİ (ÇÖREK).....	41
ANTALYA USULÜ PİYAZ.....	45
Spor	51
GALATASARAY.....	53
PARALİMPİK SPORLARI VE SÜMEYYE BOYACI.....	57
YAĞLI GÜREŞ.....	61

El Sanatları.....	65
FOLKLORİK BEBEKLER	67
BOĞÇA, DANTEL, ÇEYİZ.....	71
BAKIR İŞLEMECİLİĞİ.....	77
Bitkiler	81
OKALİPTÜS	83
KINA	87
ÇAY	93
Halk Edebiyatı	97
GÖLGE OYUNU: HACİVAT İLE KARAGÖZ.....	99
BİR EFSANE: ŞAHMERAN	103
BOZLAK GELENEĞİ VE NEŞET ERTAŞ	107
Cevaplar	113
METİNLERE AİT BİLGİLER.....	137

ÖNEMLİ KİŞİLER

BARIŞ MANÇO

Barış Manço, 1943 yılında İstanbul'da doğmuştur. Türk müzik sanatçısıdır. O, uzun saçları, büyük yüzükleri, şakacı tavrı, çocuklara sevgisi ile çocukların Barış Abisi'dir. Birçok şarkı sözü yazmış, beste yapmış ve albüm çıkarmıştır. “*Barış Manço ile 7'den 77'ye*” isimli televizyon programını hazırlayıp sunmuştur. İlk bölümü 8 Ekim 1988 tarihinde yayınlanan program yaklaşık on yıl sürmüştür. Toplam 378 bölümle 6 Aralık 1998 tarihinde son bulmuştur. Program çeşitli bölümlerden oluşmaktadır. Bu bölümler *Adam Olacak Çocuk, Adam Olmuş Çocuk, İkinci Kahvaltı, Dönence Dünya Turu, Dere Tepe Türkiye, Manço Klipp, Yabancı Klip, Yabancı Konuk ve Komşu Kapısı*'dir. Bu bölümler içerisinde en çok bilineni ve sevileni *Adam Olacak Çocuk* bölümüdür. Bu bölümde Barış Manço küçük çocuklarla sohbet eder, onlara şarkı söyler, sorular sorarak onları tanımaya ve yarıştırmaya çalışır.

Gülpeembe, Kol Düğmeleri, Domates Biber Patlıcan, Arkadaşım Eşek, Ayı, Yaz Dostum onun en sevilen şarkılarından. O, şarkılarında sık sık atasözleri ve deyimlere yer vermiştir. Yeri gelmişken söyleyelim atasözü insanların birbirlerine öğüt vermek için kullandıkları yüzlerce yıllık geçmişi olan kalıplaşmış cümlelerdir. Deyim ise en az iki kelimedenden oluşan çeşitli durumları anlatmak için kullanılan kalıplaşmış söz gruplarıdır. Barış Manço'nun şarkılarında yer verdiği bazı atasözü ve deyimler şunlardır:

Deveye hendek atlatmak,
Kuş uçmaz kervan geçmez,
Saldım çayıra Mevlam Kayıra,
Su üstüne yazı yazmak,
Gönül ferman dinlemez,
Evdeki hesap çarşıya uymaz...

Yüzlerce şarkısı olan yaklaşık dört yüz bölümlük televizyon programı yapmış olan Barış Manço sadece bir filmde oyuncu olarak yer almıştır. "*Baba Bizi Eversene*" Barış Manço'nun oynadığı tek filmidir.

Barış Manço, 56 yaşındayken 1999 yılında İstanbul'da ölmüştür. Cenaze törenine başta Japonya olmak üzere birçok ülkeden hayranı katılmıştır. Onun İstanbul'daki evi ölümünün ardından ailesi tarafından müzeye dönüştürülmüştür. Barış Manço'nun kullandığı müzik aletleri, giydiği elbiseleri, aksesuarları, aldığı ödüller, fotoğrafları, ona verilen hediyeler ve çocuklarının oyuncakları bu evde sergilenmektedir. Evin içerisinde Barış Manço'nun balmumu heykeli de vardır. Ayrıca, evin bahçesinde Barış Manço'nun şarkılarında yer alan bazı nesne ve hayvanların maketleri bulunmaktadır. İstanbul'a yolunuz düşerse Kadıköy Moda'daki bu müzeyi mutlaka görün.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Barış Manço'nun oynadığı filmin adı nedir?

- a- Baba Bizi Eversene
- b- Sev Kardeşim
- c- Glen Gözler
- d- Bizim Aile

2- Aşağıdakilerden hangisi Barış Manço'nun şarkısı değildir?

- a- Kol Dgmeleri
- b- Bir Aşk Hikyesi
- c- Yaz Dostum
- d- Arkadaşım Eşek

3- Aşağıdakilerden hangisi Barış Manço'nun evinde sergilenen eşyalardan biri değildir?

- a- Elbiseler
- b- Müzik aletleri
- c- Aksesuarlar
- d- Valizler

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Barış Manço , 1943
doğmuştur.
- 2- Barış Manço sanatçısıdır.
- 3- Barış Manço yaşamı boyunca tek bir oynamıştır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Arkadaşım	Patlıcan		
Kol	Eşek		
Domates Biber	Dostum		
Yaz	Düğmeleri		
Kol düğmeleri	?	?	?

CÜNEYT ARKIN

Türk sinemasında Malkoçoğlu, Battal Gazi, Köroğlu, Kara Murat, Öğretmen Kemal, Cemil, Vatandaş Rıza, Gırgır Ali, Dünyayı Kurtaran Adam gibi birçok karakteri canlandırdı. Sinema tarihine geçti, herkes onu çok sevdi. Mavi gözlü, uzun boylu, esmer tenli, sportmen, ata binmeyi, kılıç kullanmayı, karate yapmayı bilen yetenekli bir oyuncuydu. Hep haklının yanında olan rollerde oynadı. Türk sinemasının efsane jönü Cüneyt Arkın, zor ama başarılarla dolu bir hayat yaşadı.

Tüm Türkiye onu Cüneyt Arkın diye bildi, tanıdı, sevdi ama onun gerçek ismi Fahrettin Cüreklibatür'dür. "Cüneyt Arkın" onun oyunculukta kullandığı isimdir. Cüneyt Arkın, 7 Eylül 1937 tarihinde Eskişehir'de doğmuştur. Yoksul bir ailenin çocuğu olan Arkın 1961 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirmiş ve tıp doktoru olmuştur. Bir süre Adana ve çevresinde doktorluk yapan Arkın 1963 yılında bir derginin açtığı yarışmada birinci olmuş daha sonra kendisine

gelen bir teklifi kabul ederek aynı yıl ilk sinema filminde oynamıştır. Oynadığı filmlerde özellikle kavgâ sahnelerindeki başarısı onu aksiyon filmlerine yöneltmiştir. Bu tercihte onun usta bir binici ve karateci olması da etkili olmuştur. Türk tarihi ile ilgili konuları işleyen tarihi filmlerde sıkça yer almıştır. Malkoçoğlu, Köroğlu, Kara Murat ve Battalgazi onun sinemada canlandırdığı önemli tarihi karakterlerdir. Cüneyt Arkın tarihi filmlerdeki başarısının yanında uzun boylu, mavi gözlü, esmer tenli ve güçlü yapısıyla da dikkat çekmiş ve birçok romantik filmde de başrol olmuştur. Arkın, ayrıca alkol ve uyuşturucunun zararlarını anlatan, gençliğin sorunlarını işleyen sosyal içerikli filmlerde de rol almıştır.

59 yıllık oyunculuk kariyerine 330 sinema filmi, dizi ve tiyatro sığdıran Cüneyt Arkın Türk sinemasının unutulmaz oyuncularından biridir. Yaşamı boyunca birçok ödül kazanmıştır. Evli ve üç çocuk babası olan Arkın, 2022 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Cüneyt Arkın hangi üniversitede okumuştur?

- a- Hacettepe Üniversitesi
- b- Akdeniz Üniversitesi
- c- Antalya Belek Üniversitesi
- d- İstanbul Üniversitesi

2- Cüneyt Arkın hangi sporda uzmandır?

- a- Futbol
- b- Basketbol
- c- Karate
- d- Yüzme

3- Oyunculuktan önce Cüneyt Arkın hangi mesleği yapmaktadır?

- a- Öğretmenlik
- b- Doktorluk
- c- Mühendislik
- d- Şoförlük

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Cüneyt Arkin, 1937 tarihinde doğmuştur.
- 2- Türk sinemasının Cüneyt Arkin, zor ama bir hayat yaşadı.
- 3- Malkoçoğlu, Köroğlu, ve Battalgazi onun önemli tarihi karakterlerdir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Mavi		Oyuncu	
Uzun		Ten	
Esmer		Boy	
Yetenekli		Göz	
Mavi göz	?	?	?

CEZZAR AHMET PAŞA

Cezzar Ahmet Paşa, 18. yüzyılın ikinci yarısında Suriye bölgesinin idaresinde önemli rol oynayan ve Napolyon'a karşı yapmış olduğu Akka savunması ile ün kazanan Osmanlı valisidir. Paşa aslında Bosna'da doğmuştur. Doğum tarihi tam olarak bilinmese bile 1720 yılında doğduğu kabul edilmiştir. Cezzar adı değil; lakabıdır. Arapça kökenli olan kelime “deve kasabı” anlamına gelmektedir. Cezzar Paşa'nın ceza yöntemi; suçluların farklı uzuvlarını kesmektir. Bu sebeple lakabı kasaptır. Osmanlı Sultanı III. Selim bile hatt-ı hümayunlarında ondan Cezzar ya da Cezzar Paşa diye bahsederek bu lakabı benimsediğini göstermiştir.

Hakkında bilinen ilk şey; Bosna Valisi Hekimoğlu Ali Paşa'nın hizmetine girdiğidir. Daha sonra onunla Mısır'a gitmiştir. Mısır'da

derhal siyasi çatışmalara katılmış ve burada farklı grupların birbirleri ile olan ilişkilerini gözlemlemiştir. Bu gözlemler daha sonra çok işine yaramış ve onu Mısır bölgesinin mutlak hâkimi yapmıştır. Osmanlı ise onun sayesinde bu çok karışık bölgeyi uzun yıllar boyunca rahatlıkla idare edebilmiştir. Paşa, İstanbul'a çok uzak olan bu bölgede, tüm endişelere rağmen, Osmanlı'ya isyan etmemiş ve bölgeyi hep Osmanlı himayesinde yönetmiştir.

Yaşlılığına kadar devlete birçok kademede ve birçok şekilde hizmet vermiştir. Yeri geldiğinde masa başında evrak işleri, yasalar ve diplomatik ilişkiler ile ilgili tecrübelerini gösterirken yeri geldiğinde dağ başında bizzat eşkıya ile vuruşmuştur. Bölgesini ticaret açısından çok önemli bir yer haline getirmiştir. Çıkarları ile örtüşmediği için bu durumdan rahatsız olan Fransa ile türlü seferler diplomatik yolla anlaşmaya çalışmıştır. Ancak Napolyon'un Mısır'ı işgal etmeye başlaması sonucu Osmanlı tarafından Mısır Seraskeri (Mısır'da bulunan bütün Osmanlı ordularının komutanı) olarak tayin edilmiş ve derhal müdahale etmesi istenmiştir. Napolyon'un “önümden çekil, kalan iki günlük ömrünü almak bana bir şey kazandırmaz” sözüne karşılık “gücümüz yerinde, elimiz silah tutuyor çok şükür” diyerek meydan okumuştur. Akka'da bir türlü Cezzar'ı geçemeyen Napolyon 64. günün sonunda geri çekilmek zorunda kalmıştır. Bu Napolyon'un o güne kadar aldığı ilk yenilgidir. Cezzar Paşa bu savaş sonucunda dünyaca ünlü bir komutan ve devlet adamı haline gelmiştir.

Bu savaştan sonra, yaşlılığını da göz önünde bulunduran Osmanlı merkezi, Cezzar Paşa'dan çekinmek için bir sebep kalmadığını düşünmüştür ve onu Mısır'ın valisi yaparak çok büyük yetkiler vermiştir. Ancak Cezzar Paşa bu yetkilerini çok uzun süre kullanamamıştır, 23 Nisan 1804'te vefat etmiştir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

- 1- Cezzar Ahmet Paşa kimdir?**
 - a- Bankacıdır
 - b- Kasaptır
 - c- İstanbul savunması ile ün yapmış bir askerdir
 - d- Osmanlı valisidir.

- 2- Cezzar Ahmet Paşa kimin karşısında zafer kazanmıştır?**
 - a- Napolyon
 - b- İskender
 - c- III. Selim
 - d- Jül Sezar

- 3- “Cezzar” kelimesi ne anlama gelmektedir?**
 - a- Doktor
 - b- Vali
 - c- Deve kasabı
 - d- Asker

3 cümleli sen tamamla

- 1- Cezzar Paşa bu savaş sonucunda
.....
..... gelmiştir.
- 2- Bölgesini
..... haline getirmiştir.
- 3- Paşa doğmuştur.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Siyasi	Adanı		
Evrak	Yıllar		
Devlet	İşleri		
Uzun	Çatışma		
Siyasi Çatışma	?	?	?

MEKÂNLAR

ASPENDOS

Antalya, antik yerleşimler açısından Dünyanın en zengin şehirlerindedir. Dağlar kıyıya paralel olduğu için eski çağlarda yerleşim yerleri genellikle en yüksek yerlere kurulmuştur. Antalya'ya yukarıdan bakıldığında bu antik kentlerin bütün dağlık alanlara yayıldığı görülmektedir. Kentlerin bazıları birbirleriyle ilişkili olmasına rağmen bazıları da birbirinden bağımsızdır. Antalya; Likya, Pisidya, Kilikya, Termessos, Perge, Phaselis gibi pek çok antik kente ev sahipliği yapmaktadır. Antalya'nın büyük bir bölümünü kaplayan Pamfilya bölgesinin en önemli şehirlerinden biri Aspendos'tur. Günümüze kadar mimari yapısı bozulmadan gelen şehrin tiyatrosu ve su kemerleri her yıl binlerce turist tarafından ziyaret edilmektedir.

Antik Çağ'dan itibaren birden fazla medeniyetin yaşadığı Aspendos antik kentine ait mimari yapılar genellikle Roma Dönemine aittir. Şehir, bölgenin en büyük nehri; Köprüçay yakınlarındaki tepe bir düzlüğe kurulmuştur. Bereketli topraklara sahip olan şehrin etrafını su kemerleri

sarmaktadır. Aspendos suyolu sistemi antik suyuollarının günümüze dek koruna gelmiş en iyi örneklerinden biridir. Merkezinde antik tiyatro bulunmaktadır. Şehre ait diğer kalıntılar ise tiyatronun üzerinde bulunan tepelerde yer almaktadır.

Aspendos Tiyatrosu gerek mimari özellikleri gerekse iyi koruna gelmişliği ile Roma Devri tiyatrolarının günümüzdeki en seçkin temsilcilerinden biridir. Tanrılara ve devrin imparatorlarına adanan yapı, Roma tiyatro mimarisini ve yapım tekniğini göstermektedir. Döneminin görkemli yapılarından biri olan Aspendos tiyatrosu yapıldığı dönemde 15–20 bin kişiye gösteri sunmaktaydı. Tiyatro, **İmparator Marcus Aurelius** devrinde (İS 161–180) **Theodoros**’un oğlu mimar **Zenon** tarafından inşa edilmiştir. Tiyatronun yaslandığı, yer yer sur duvarları ile çevrili tepenin üzerinde ise; şehir merkezinin yapıları olan agora, bazilika, anıtsal çeşme, meclis binası ile anıtsal tak, cadde ve Hellenistik tapınak görülmesi gerekli kalıntılardır.

Aspendos Tiyatrosu, her yıl binlerce ziyaretçi kabul ettiği gibi aynı zamanda çeşitli konserlere de ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye’den ve farklı ülkelerden gelen sanatçılar; opera, konser, tiyatro, bale gibi etkinliklerini antik tiyatrodaki yapıda yapmaktadır. Bu etkinliklere farklı şehirlerden ve ülkelere insanlar katılmaktadır. Sanat ve turizm açısından önemli bir yere sahip Aspendos antik kentinin bir de günümüze kadar gelen efsanesi vardır. Efsaneye göre:

Bundan yüzyıllar önce Aspendos kentinin bir kralı varmış. Kralın güzelliğiyle büyüyen bir kızı varmış. Kral, kızını akıllı, çevik, çalışkan bir gençle evlendirmeye karar vermiş. Fakat kızıyla evlenmek isteyen hiçbir genci beğenmemiş. Sonunda bir ferman yayınlamış: “Ey halkım! Herkes işitsin ki kızımı Aspendos için en yararlı işi yapanla evlendireceğim.” deyip, ülkede yarışma düzenlemeye karar vermiş. Tüm ülkenin genç erkekleri kralı etkileyebilmek için gece gündüz çalışmış. Şiirler yazmışlar, besteler hazırlamışlar, heykeller yapmışlar. Nihayet yarışmanın sonucunun açıklanma zamanı gelmiş. Yarışmanın en güçlü rakibi ise iki kardeşmiş. İkisi de Aspendos’a çok

büyük eserler vermiş. Birisi kente uzak mesafelerden su getirmeye yarayan su kemeri yapmış. Diğer kardeş ise akustiğiyle hayran bırakan; metal para sesini üst sıraların bile işittiği tiyatro yapmış. Kral su kemerlerini görür görmez etkilenmiş. Kızını su kemerlerini yapan kişiyle evlendirmeye karar vermiş. Kral kararını vermiş olsa da tiyatroya da bakmak için Mimar Zenon'un yanına gitmiş. Tiyatronun büyüklüğü ve mimari yapısından çok etkilenen kral ne yapacağını bilememiş. Tiyatronun üst basamaklarında muhteşem yapıyı inceleyen kralın orada olduğundan habersiz olan Zenon, sahnede kendi kendine fısıldayarak dua ediyormuş. Zenon, fısıldayarak: "Kral kızını bana vermeli." demiş. O sırada tiyatronun en üst sırasında duran kral bu fısıltıyı işitmiş. Tiyatronun akustiğiyle adeta kendinden geçmiş, çok etkilenmiş. Kral, hangi mimar ile kızını evlendireceğini bilememiş. En sonunda bütün halkın önünde, eline kılıcını almış ve güzeller güzeli biricik kızını ortadan ikiye ayırmış. Bir yarısını mimar Zenon'a, diğer yarısını kardeşe vermiş.

Hikâyenin sonu masallardaki gibi mutlu bitmese de bize Aspendos Tiyatrosu gibi unutulmaz bir miras bırakmışlardır. Bu antik şehir, Antalya'nın kültürel turizmi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Yüzyıllardır bozulmadan korunabilen tiyatrosu ise ziyaretçilerini her yönden etkilemeye devam etmektedir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Aspandos Antik Tiyatro kim tarafından inşa edilmiştir?

- a- Helen
- b- Zenon
- c- Marcus Aurelius
- d- Theodoros

2- Yapılan yarışma sonucu kralın kızını kim almıştır?

- a- Zenon
- b- Zenon'un kardeşi
- c- Marcus Aurelius
- d- Zenon ve kardeşi

3- Kral neden bir yarışma düzenlemiştir?

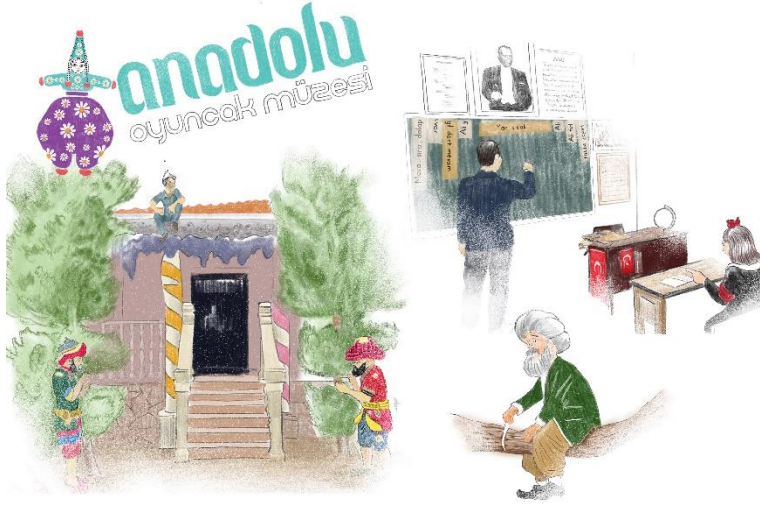
- a- Olimpiyatlara katılmak için
- b- Vatandaşları eğlendirmek için
- c- Kızını evlendirmek için
- d- Para kazanmak için

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Pamfilya bölgesinin
..... Aspendos'tur
- 2- Aspendos tiyatrosu
..... gösteri sunmaktaydı.
- 3- Tiyatronun akustiğiyle
..... etkilenmiş.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Bereketli	Çağ		
Antik	Topraklar		
Görkemli	Sahipliği		
Ev	Yapı		
Bereketli	?	?	?
Topraklar			

ANADOLU OYUNCAK MÜZESİ

Anadolu Oyuncak Müzesi Türkiye'nin Antalya ilinde yer almaktadır. Kepez ilçesinde Dokumapark isimli alanda yer alan müze 2017 yılında kurulmuştur. Müze tek katlıdır. Müzenin girişinde Hacivat ile Karagöz heykelleri sizi karşılar. Ayrıca müzeye girişte çıkılan merdivenlerin yanındaki bir ağacın üzerinde Nasreddin Hoca bindiği dalı kesmektedir. “*Bindiği dalı kesmek*” Nasreddin Hoca'ya ait olduğu söylenen bir fıkradır. Fıkra, insanları güldürürken düşündürmeyi amaçlayan kısa hikâyedir. Aynı zamanda “*Bindiği dalı kesmek*” Türkçede bir deyimdir. Deyim ise genellikle iki kelimedenden oluşan, gerçek anlamından uzaklaşarak yeni anlamlar kazanan özlü söz demektir.

Nasreddin Hoca'yı ve Hacivat ile Karagöz'ü geçerek müzeye girince sizi yüzlerce oyuncak karşılar. Bu oyuncakların bir kısmı müze tarafından satın alınmıştır. Bir diğer kısmı ise insanlar tarafından müzeye hediye edilmiştir. Müzedeki oyuncakların bazıları el yapımıdır. Bunlar tahta beşikler, topaçlar, bilyeliler, bez bebekler ve kitre

bebeklerdir. Diğer oyuncaklar ise fabrikalarda yapılmış bebekler, arabalar, uçaklar, ev maketleri, maskeler ve oyun kartlarıdır. Müzenin odalarından biri Türkiye’de 1990’lı yıllardaki bir ilkokul sınıfı şeklinde hazırlanmıştır. Bu sınıfta kara tahta önünde ders anlatan öğretmen, sıralarda önlük giymiş ve yakalıklı takmış öğrenciler, duvarlarda alfabeyi, rakamları ve mevsimleri gösteren resimler vardır. Kara tahtanın üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusu ve başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk’ün resmi, İstiklal Marşı ve Andımız asılıdır. Duvarlarda Türk Bayrakları, okuma fişleri, ecza dolabı vardır. Sıralarda Cin Ali ve Yavru Türk gibi çocuk kitapları, sayı boncukları, çocukların sayı saymayı öğrenmeleri için kullanılan plastik çubuklar ve fasulyeler vardır. Özellikle 1990’lı yıllarda ilkokula gitmiş olan yetişkinler bu odayı çok severler.

Müzenin bir diğer odası masal odasıdır. Bu odada sobanın yanında oturan yaşlı bir nine masal okur, sepette bir kedi uyur.

Müzede geleneksel Türk çocuk oyunlarının ve geçmişe dönük bazı meslekler ve geleneklerin heykeller aracılığıyla sergilendiği bir alan da bulunmaktadır. Örneğin yoğurt satan bir satıcının, sokakta misket oynayan çocukların, bir dedenin elini öpen çocukların olduğu bu alan çocuklar için ilginç gelirken yaşlı biraz daha büyük olanlar için geçmişini hatırlatan, anılarını çağrıştıran bir alandır.

Müze pazartesi günü dışında haftanın altı günü açıktır. Unutmadan söyleyelim bu müzeye gittiğinizde yakınlarında yer alan Araba Müzesi’ni ve Bir Zamanlar Antalya Müzesini de gezebilirsiniz.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

- 1- Anadolu Oyuncak Müzesi hangi Őehirde dir?**
 - a- İ zmir
 - b- İ stanbul
 - c- Antalya
 - d- Ankara

- 2- Bu müzede en çok hangi ürünler sergilenmektedir?**
 - a- Tabaklar
 - b- Bardaklar
 - c- Saatler
 - d- Oyuncaklar

- 3- Bu müze hangi yıl kurulmuştur?**
 - a- 2005
 - b- 2017
 - c- 2022
 - d- 2019

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Müzenin bir diğer odası
- 2- Fıkra, güldürürken amaçlayan hikâyesidir.
- 3- Kara tahtanın üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ve Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi, Marşı ve asıdır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Mustafa Kemal		Marşı
İstiklal		Atatürk
Hacivat		Odası
Masal		Karagöz
İstiklal Marşı	?	?

HOŞGÖRÜ BAHÇESİ

Hoşgörü; farklı fikir, duygu, düşünceleri ve insanları anlamak için emek harcama yeteneğidir. İnsanların birbirlerine karşı davranışlarını anlayışla karşılamak ve sert tavırlardan kaçınmaktır. Hoşgörü, iyi bir insan olabilme yeteneğidir.

Türkiye'nin coğrafi olarak bulunduğu konum sebebiyle insanların burada yüzyıllardır farklı inanışlarla birlikte hoşgörüyle yaşadığı bilinmektedir. Özellikle ilkçağ medeniyetlerinin Anadolu'da ortaya çıkması ve farklı inanış kalıntılarının burada bulunması Türkiye coğrafyasını genel itibariyle bir dinler bahçesine çevirmektedir. Tek tanrılı dinlerin de bu coğrafyada farklı uygarlık ve devletlerle varlığını idame ettirdiği tarihi kaynaklarda görülmektedir. Bu çeşitlilik içerisinde Türkiye; insanların kendi inancını özgür bir şekilde yaşaması en rahat coğrafya olarak adından sıkça söz ettirmiştir. Paganizm, Kubaba, Kybele, Antik Yunan Tanrıları, Yahudilik, Hristiyanlık, Müslümanlık gibi ilk akla gelen örneklerin yanı sıra daha pek çok inanış Anadolu'da yaşamıştır. İnsanların inanış biçimleri ve şekilleri yüzyıllarca serbest

bırakılarak dini ritüellerini yerine getirmeleri, dini mekanlarını inşa etmeleri ve iç içe yaşamaları bu coğrafyanın giderek zenginleşmesine yardımcı olmuştur. Bu sebeple gücünü coğrafi, tarihi ve kültürel değerlerinden alan Türkiye, hoşgörü ve inanç turizmi açısından benzersiz bir görünüme sahiptir.

Türkiye, günümüzde çoğunlukla Müslüman nüfusa sahip olsa da Hristiyanlık ve Musevilik başta olmak üzere daha birçok dine mensup insanın yaşadığı bir yer olarak dünya kayıtlarında yer almaktadır. Bu çeşitliliğin yanında Vatikan ve Kudüs gibi dini şehirlerin hemen arkasından inanç turizminde ilk sıralardadır. Türkiye’de tapınak, antik kent, sinagog, kilise ve cami gibi değerlerin olduğu elliye yakın şehir vardır. Bu sebeple her yıl farklı ülkelerden inanç turizmi için Türkiye’ye milyonlarca insan gelmektedir.

Yılın on iki ayında alternatif turizmin yapılabilirdiği Antalya; deniz, kum, güneşin yanında barındırdığı antik kentler ve dini yapılarla önde gelen turizm şehirlerinden biridir. Yapılan incelemelerde dünya turizminde en çok ziyaretçi alan şehirler arasında Londra ve Paris’ten sonra üçüncü sırada Antalya yer almaktadır. Türkiye’nin geniş bir inanç kültürüne sahip olmasını ve hoşgörü çerçevesinde yaşayan insanların çeşitliliğini göstermek göreviyle Antalya’da 2004 yılında inşa edilen Hoşgörü Bahçesi (Dinler Bahçesi) her yıl görevine uygun bir şekilde binlerce ziyaretçi kabul etmektedir.

Antalya’nın Serik ilçesinin ünlü turistik mahallelerinden olan; Kadriye ve Belek arasında bulunan Hoşgörü Bahçesi, içinde üç semavi dine ait ibadethaneleri ile her gün ziyaretçilerini ağırlamaktadır. Kudüs’ten sonra en büyük üç dini aynı bahçede birleştiren Hoşgörü Bahçesi’nde cami, kilise ve sinagog bulunmaktadır. Bahçede bulunan bu dini yapıların ayrı ayrı kendi inanış çerçevesi ile mimari özellikleri yansıtılmıştır. Cami, taç kapı ve kubbe mimari yapısına sahiptir. Girişinde bulunan minaresi ile de dört kutsal kitabı; Tevrat, Zebur, İncil ve Kur’an’ı temsil etmektedir. Ev sahibi durumunda olan cami minaresinin dört kutsal kitabı simgelemesi hoşgörü ve anlayışın ayrı bir

görünümüdür. Caminin içinde yer alan hat sanatı, dini figürler İslam dininin özelliklerini ortaya çıkarmaktadır. Kilise; Hz. İsa'nın Son Akşam Yemeği tasviri, çatısında yer alan anı, Hz. İsa ikonları ve halarla birlikte Hristiyanlığın inanış özelliklerini barındırmaktadır. Ayrıca; kilisede hem Katolik hem de Protestan din görevlileri çalışmaktadır. Sinagogda altı köşeli Davut yıldızı, yedi kollu şamdan, zeytin ağacı figürü, on emir ve dünyanın altı günde yaratıldığını temsil eden resimler yer almaktadır. Dini ritüelleri gerçekleştirmek için hazırlanan objeler yılın belli dönemlerinde bölgede yaşayan insanlar tarafından kullanılmaktadır. Bahçenin ortasında bulunan havuz, bütün canlıların sudan yaratıldığını ve insan doğasını anlatan saflığı, berraklığı ve gnahsızlığı temsil etmektedir. Turistik gezilerin dışında Bahçede yer alan dini mekanlarda; Cuma namazı, Noel ayını, vaftiz törenleri gibi dini etkinlikler yerine getirilmektedir.

Eşsiz doğası, iklimi ile dünya turizminin önde gelen şehirlerinden olan Antalya, aynı zamanda gerek semavi gerek mitolojik dinlere ev sahipliği yapan bir şehir olarak bilinmektedir. Din, mezhep dikkate alınmadan ortak bir yaşam alanını paylaşmayı yüzyıllar boyunca başarılı bir şekilde yapan Türkiye coğrafyasının kk bir rneği olarak karşımıza çıkan Hoşgörü Bahçesi, Antalya'nın turistler tarafından en çok ziyaret edilen yerlerinden biridir. Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu ve insanların en sade, net bir şekilde anlatan bahçe; dünya hoşgörü merkezinin başkenti olduğunu göstermektedir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Hoşgörü ne demektir?

- a- Müze
- b- Antik kent
- c- İnsan
- d- Anlayış

2- Hoşgörü Bahçesi nerededir?

- a- Serik
- b- Kemer
- c- Alanya
- d- Manavgat

3- Hoşgörü Bahçesi'nde hangi dinlerin kutsal mekanları yoktur?

- a- İslamiyet
- b- Hristiyanlık
- c- Paganizm
- d- Yahudilik

3 cümleli sen tamamla.

- 1- Hoşgörü, iyi bir yeteneğidir.
- 2- Türkiye’de tapınak,, kilise ve cami gibi değerlerin olduğu şehir vardır.
- 3- Bahçenin ortasında bulunan havuz, sudan yaratıldığını ve anlatan saflığı, berraklığı ve temsil etmektedir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Türkiye		Ağacı	
Dini		Turizmi	
İnanç		Coğrafyası	
Zeytin		Ritüel	
Türkiye	?	?	?
Coğrafyası			

YEME İÇME KÜLTÜRÜ

EN MEŞHUR SARMA ÇEŞİDİ: YAPRAK SARMASI

Türk mutfağı oldukça zengin bir kültüre sahiptir. Hamur işleri, tatlılar, çorbalar ve dolmaların yanı sıra sarmalar da Türk mutfak kültürünün önemli bir parçasıdır. Genel olarak sarma adı verilen yemekler, yenilebilen yapraklı bitkilerin içerisine çeşitli malzemelerden yapılmış bir iç harcın konulması ve bitkinin sarılarak biçimlendirilmesine dayanır. Daha sonra yapılan sarmalar üstlerine su koyularak kaynatılır. Sarma yapılan bitkiler lahana, karalahana, pazı ve üzüm yaprağıdır. Ama bunların en ünlüsü üzüm yaprağından yapılan yaprak sarmasıdır. Yaprak sarması zahmetli ama lezzetli bir yemektir. Türk kültüründe bayramlarda, kadın günlerinde, doğum günlerinde, misafir ağırlarken yaprak sarması yapılır. Peki, yaprak sarması nasıl yapılır? Gelin birlikte öğrenelim ve evimizde deneyelim. Bakalım beğenecek misiniz?

Yaprak Sarması Yapıyoruz

Ana Malzeme:

½ kg üzüm yaprağı (Ya tuzlu suda bekletilerek yapılan salamura kullanılır ya da taze üzüm yaprakları kaynar suda yumuşayana kadar bekletilir.)

İç Harcının Malzemeleri:

- 2 su bardağı pirinç
- 3 yemek kaşığı sıvı yağ
- 3 yemek kaşığı zeytinyağı
- ½ (yarım) demet maydanoz
- 1 yemek kaşığı salça
- 1 adet kuru soğan
- 1 limon
- 1 tutam tuz
- 1 tutam karabiber
- 1 tutam toz biber
- 1 tutam pul biber
- Su

Hazırlanışı:

Pirinç yıkanır ve sıcak suda beş dakika bekletilir. Soğan ince ince doğranır. Maydanozlar ince ince kıyılır. Tavaya önce sıvı yağ koyulur. Yağ ısınca içerisine soğanlar atılır ve pembeleşene kadar kavrulur. Sonra sırasıyla salça ve maydanoz eklenir. Pirinçler tavaya dökülür. Üzerine tuz ve baharatlar eklenir. Biraz kavrulur ve üzerine yarım su bardağı sıcak su eklenir. Harç suyunu çekince tavanın altı kapatılır ve harç kenara alınır. Yapraklar tek tek açılır içerisine biraz iç harcı koyulur ve önce yaprakların yanları sonra üstü katlanır ve en son

tamamı sarılır. Yapılan sarmalar tencereye dizilir. Sarmaların şişmemesi için tencerenin içine, yaprakların üzerine küçük bir tabak ters bir şekilde koyulur. Tencereye 3 su bardağı su eklenir ve ocakta pişirilir. Sarmanın pişmesine yakın tencereye birkaç kaşık zeytinyağı ve birkaç dilim doğranmış limon eklenir. Sarmalar pişene kadar kaynatılır.

Sonunda yaprak sarmanız hazır, afiyet olsun.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

- 1- Yaprak sarmasında aşağıdaki malzemelerden hangisi kullanılmaz?**
 - a- Pirinç
 - b- Şeker
 - c- Tuz
 - d- Soğan

- 2- En ünlü yaprak sarması hangi malzeme ile yapılır?**
 - a- Pazi
 - b- Karalahana
 - c- Lahana
 - d- Üzüm yaprağı

- 3- Aşağıdaki özel günlerin hangisinde sarma yapılmaz?**
 - a- Bayram
 - b- Doğum günü
 - c- Kadın günü
 - d- Cenaze

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Sarma yapılan bitkiler,, ve yaprağıdır.
- 2- Yaprak sarması zahmetli ama
- 3- Pirinç ve suda beş bekletilir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Yaprak	Günü
Doğum	Yemek
Türk	Sarması
Lezzetli Bir	Mutfağı
Lezzetli bir yemek	? ? ?

PIŞİ (ÇÖREK)

Hamur işi, temel malzemesi un olan yiyeceklerin genel adıdır. Ekmek, baklava, simit, börek, kurabiye, pide, kek gibi yiyecekler hamur işi olarak isimlendirilir. Çok lezzetli olan hamur işleri aynı zamanda zahmetlidir de. Bu hamur işlerinin Türkiye’de birçok çeşidi ve yapılaş biçimi vardır. Örneğin yufka, lavaş, bazlama, kömbe, Ramazan pidesi ekmek çeşitleridir. Bu ekmekler tandırda, fırında, saçta ve tavada pişirilebilir. Yine baklava cevizli, fıstıklı, fındıklı yapılabilir. İdeal baklavanın hamuru incecik açılır ve kırk kat yapılır. Simit ise pastane simidi, sokak simidi, Ankara simidi, sütlü simit, yağlı simit gibi sınıflandırılabilir. Bu yazının konusu ise pişidir.

Türkiye’de pişi, çörek, hamur kızartması adlarıyla bilinen bir hamur işi vardır. Küçük büyük herkesin sevdiği bu hamur işi Türkiye’nin farklı yerlerinde birbirine benzer şekilde yapılır. Bazı yerlerde adı değişir bazı yerlerde içerisine koyulan bir malzeme değişir. Örneğin bazı yerlerde pişi sade yapılıp yanında peynir, zeytin, reçel, domates, salata, biber

gibi yiyeceklerle birlikte yenilir. Bazı yerlerde ise hamurun arasına peynir, patates, ıspanak, kıyma gibi malzemeler koyularak pişirilir. Nasıl yapılırsa yapılsın pişinin yanında en sevilen içecek çaydır. Çay demişken öyle yeşilçay, ıhlamur gibi bitki çaylarından bahsetmiyoruz. Güzelce demlenmiş demleme bir Türk çayından söz ediyoruz. Peki, özellikle kahvaltılarda sevilen bir hamur işi olan pişinin nasıl yapıldığını merak ettiniz mi? Hem belki ismi farklı olsa da siz de biliyorsunuzdur. Haydi başlayalım:

Malzemeler:

- 1 su bardağı süt
- 1 paket kuru maya
- 2 yumurta
- Alabildiği kadar (göz kararı) un
- 1 tutam tuz
- Kızartmak için sıvıyağ

Hamurun hazırlanışı:

Derin bir kabın içerisine önce un koyulur. Onun içerisine süt ve maya eklenir. İki yumurta kırılır. Kaptaki tüm malzemeler karıştırılıp yumuşak bir hamur elde edilene kadar yoğurulur. Hamurun üzeri örtülür ve mayası gelene kadar bekletilir.

Piştirilmesi:

Mayası gelen, kabaran hamura ya el ile şekil verilir ya da merdane yardımıyla hamur inceltilir ve bıçakla dilim dilim kesilir. Bir tavaya sıvı yağ koyulur ve iyice ısıtılır. Yağ ısınınca hamurlar kızgın yağa atılır ve güzelce kızartılır. Yağdan çıkarılan hamurlar bir tabağa alınarak servis edilir. Yanında da çay iyi gider. Bizden söylemesi...

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Hamur işlerinin temel malzemesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a- Şeker
- b- Tuz
- c- Pirinç
- d- Un

2- Aşağıdakilerden hangisi pişi ile aynı anlama gelir?

- a- erek
- b- Börek
- c- Kek
- d- Sarma

3- Aşağıdaki malzemelerden hangisi pişide kullanılmaz?

- a- Un
- b- Şeker
- c- Maya
- d- Süt

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Ekmek,
..... gibi yiyecekler hamur işi olarak isimlendirilir.
- 2- Kimi yerlerde ise hamurun arasına
..... gibi malzemeler konularak pişirilir.
- 3- Yağ ısınınca kızgın atılır ve
kızartılır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Küçük	Kızartması
Hamur	Türk Çayı
Demleme Bir	İşi
Hamur	Büyük
Demleme bir	?
Türk çayı	?

ANTALYA USULÜ PİYAZ

Türkiye’de ana yemeklerin yanında servis edilen küçük porsiyonlu ve genellikle zeytinyağlı olan yiyeceklere meze denir. Türk mutfağı meze bakımından zengin bir mönüye sahiptir. Bu mezelerden biri de piyazdır. Piyaz, Türkiye’nin her bölgesinde farklı şekillerde yapılır. Piyazın asıl amacı ana yemeğin yanında tüketmek olsa da lezzet ve doyuruculuk bakımından tek olarak da yenilir. Piyaz denilince insanların aklına ilk olarak kuru fasulye ve yumurta gelmesine rağmen farklı şekillerde yapılan piyaz türleri de vardır. Bu sebeple bazı yerlerde piyaz, meze olarak ya da salata olarak isimlendirilir. Antalya usulü piyaz, mısırlı barbunya piyaz, deniz börüceli piyaz, kuru fasulyeli piyaz gibi pek çok çeşidi vardır. İnsanların yiyecek alışkanlıklarına ve bölgede yetişen yiyeceklere göre farklılık gösteren piyaz, Türk mutfağının önemli mezelerinden biridir. Özellikle Antalya usulü piyaz, tadı ve içine koyulan sosu ile diğer piyaz türlerinden biraz daha farklı bir lezzet olarak ortaya çıkmaktadır. Piyaz, Antalya bölgesinde meze, ana yemek

olarak yenilir. Izgara köftenin yanında ayrı bir porsiyon olarak müşteriye sunulur. Antalya’da geliştirilen ve burada ünlenen bu piyaz çeşidi yerli ve yabancı turistler için farklı bir lezzettir.

Evde yapılması kolay olan Antalya usulü piyaz nasıl yapılıyor bakalım:

Antalya Usulü Piyaz

Ana Malzeme: 500gr kuru fasulye (Tercihen Çandır fasulyesi)

Sos Malzemeleri:

- . Üç yemek kaşığı haşlanmış kuru fasulye
- . Bir kahve fincanı tahin
- . Beş – altı diş sarımsak (ezilmiş)
- . İki kahve fincanı zeytinyağı
- . Bir adet limon suyu
- . Bir kahve fincanı sirke
- . Bir tatlı kaşığı tuz
- . İki çay bardağı su

Üst Malzemeler:

- . Dört adet haşlanmış yumurta
- . Üç adet domates
- . Altı adet yeşil sivri biber
- . Dört adet taze soğan
- . Yarım demet maydanoz
- . İki tatlı kaşığı kırmızı pul biber
- . Bir tatlı kaşığı karabiber
- . Bir tatlı kaşığı tuz

Hazırlanışı:

Fasulyeleri akşamdan sabaha tuzlu su içinde bekletiniz, şişsinler. Fasulyeleri uzun süre bekletmeden şişmelerini istiyorsanız, 5 dakika bol tuzlu suda kaynatıp bir saat haşlama suyunda bekletin.

Şişmiş fasulyeleri orta ateşte, tuzlu bol suda yaklaşık 20 – 25 dakika haşlayın. Haşlama suyunu dökün. Fasulyeleri yıkayıp tekrar tencereye koyun ve tuzlu suda haşlamaya bırakın.

Fasulyeler çatlayıp iyice pişinceye, haşlama suyu çekilir gibi oluncaya kadar haşlayın ve ılımaya bırakın.

Haşlanmış fasulyelerden 3 yemek kaşığı alın. Çukur bir kaba koyup çatalla ezin.

Ezilmiş fasulyelere, listede verilmiş diğere sos malzemelerini katıp karıştırın. Bu işlemleri elektrikli mikser ile de yapabilirsiniz.

Haşlanmış fasulyeleri, büyük bir servis tabağına koyun. Üzerine sosu gezdirip karıştırın.

Salataya, kabukları soyulmuş ve küp küp doğranmış domatesleri, dörde bölünmüş yumurtaları, ayıklanmış ve yıkanmış ince kıyılmış taze soğanı, yeşil sivri biber ve maydanozları, tuzu, kırmızı pul biberi ve karabiberi katıp kabaca karıştırın. Antalya usulü piyazınız hazır, afiyet olsun.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

- 1- Aşağıdakilerden hangisi bir piyaz çeşidi değildir?**
- a- Nohutlu piyaz
 - b- Antalya usulü piyaz
 - c- Deniz börülceli piyaz
 - d- Mısırlı barbunya piyaz
- 2- Aşağıdakilerden hangisi piyazın üst malzemesinde bulunur?**
- a- Şeker
 - b- Salça
 - c- Yumurta
 - d- Nohut
- 3- Aşağıdakilerden hangisi bir piyaz malzemesi değildir?**
- a- Tahin
 - b- Limon suyu
 - c- Sarımsak
 - d- Et

3 cümleli sen tamamla.

- 1- Piyaz, Antalya bölgesinde
..... yenilir.
- 2- Fasulyeleri tuzlu su
şişsinler.
- 3- Ezilmiş, listede verilmiş katıp
karıştırın.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Haşlama		Soğan	
Taze		Kaşığı	
Ana		Suyu	
Yemek		Yemek	
Yemek	?	?	?
Kaşığı			

SPOR

GALATASARAY

Galatasaray, hem profesyonel hem amatör spor branşlarında ulusal ve uluslararası müsabakalara katılan bir Türk spor kulübüdür. 1905 yılında, Galatasaray Lisesi'nde, edebiyat dersinde Ali Sami Yen ve arkadaşları tarafından bir futbol takımı olarak kurulmuştur. Renkleri “vişneye çalan koyuca tatlı bir kırmızı” ve “içinde turuncudan iz taşıyan tokça bir sarı”dır. Amacı; “İngilizler gibi toplu halde futbol oynamak ve Türk olmayan takımları yenmek”tir.

Galatasaray Spor Kulübü, birçok farklı spor branşında birçok farklı başarılar kazanmıştır. Bu okuma metninde ise Galatasaray Futbol Kulübünden bahsedeceğiz. Galatasaray takımı 2023 yılı itibariyle resmi kayıtlara göre Türkiye Süper Ligi'nin 22 defa ile en çok şampiyon olan takımındır. Bu şampiyonlukların ciddi bir kısmı 1996 yılından başlayarak kazanılmıştır. Bununla birlikte 2000 yılında bir UEFA Kupası (şu anda Avrupa Ligi) ve bir UEFA Süper Kupası kazanmıştır.

Galatasaray, Şampiyon Kulüpler Kupasında bir defa yarı final oynamıştır. Şampiyonlar Ligi'nde ise toplamda 4 defa gruptan çıkmış, bunların ikisinde çeyrek final oynamıştır. İki çeyrek finalde de o senenin şampiyonu olacak Real Madrid'e elenmiştir.

Kadrosunda bir zamanlar George Hagi, Mario Jardel, Cludio Tafariel, Didier Drogba, Wesley Sneijder gibi dünya yıldızlarının da bulunduğu Galatasaray, Arda Turan gibi isimleri de alt yapısından çıkarmıştır. Maçlarını 55.000 kişi kapasiteli Nef Ali Sami Yen Spor Kompleksi'nde oynayan Galatasaray'ın şu andaki teknik direktörü 1996-2000 yılları arasında yine Galatasaray'ın formasını giymiş olan Okan Buruk'tur. Okan Buruk daha sonra Seria A'da Internazionale takımının formasını giymiştir. Buruk, Galatasaray taraftarlarınca çok sevilen ve saygı gösterilen İmparator lakaplı Fatih Terim'in öğrencilerindedir.

Bugün endüstriyel futbola karşı hâlâ bir dernek tarafından seçilen heyet ile yönetilen Galatasaray'ın İngiltere ligi takımları gibi tek bir sahibi yoktur. Galatasaray, Galatasaray taraftarlarına aittir. Bununla birlikte III. Selim tarafından kurulan ve ilk adı Mekteb-i Sultani olan Galatasaray Lisesi, yönetimde baskın bir rol oynamaktadır. Ayrıca yine İstanbul'da aynı isimle bir de üniversite vardır. Bu iki eğitim kurumu Türkiye'nin parmakla gösterilen saygın ve sayılı eğitim kurumları arasındadır.

Galatasaray, bu sene de (2023) şampiyonluğun en büyük adayı olarak Türkiye Süper Ligi'nde mücadelesine devam etmektedir ancak her Galatasaray taraftarı için Türkiye Süper Ligi sadece bir araçtır ve bütün Galatasaraylıların tek bir isteği vardır; Türk olmayan takımları yenmek.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Galatasaray'ı kim kurmuştur?

- a- George Hagi
- b- İngilizler
- c- Ali Sami Yen
- d- Arda Turan

2- Galatasaray UEFA Kupasını ne zaman kazanmıştır?

- a- 1998
- b- 2023
- c- 1996
- d- 2000

3- Okuma metnine göre Galatasaray'ın son teknik direktörü kimdir?

- a- Okan Buruk
- b- Fatih Terim
- c- Ali Sami Yen
- d- III. Selim

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Okan Buruk daha sonra
..... giymiştir.
- 2- Bununla birlikte III. Selim ve ilk adı Mekteb-i Sultani olan, yönetimde oynamaktadır.
- 3- Renkleri “vişneye çalan bir kırmızı” ve “içinde iz taşıyan bir sarı”dır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Parmakla	Taraftarı		
Eğitim	Gösterilen		
Galatasaray	Final		
Çeyrek	Kurumları		
Parmakla	?	?	?
Gösterilen			

PARALİMPİK SPORLARI VE SÜMEYYE BOYACI

Paralimpik oyunlar, çeşitli engellere sahip sporcuların katıldığı etkinliklerdir. Bu etkinliklerin tarihi Sir Ludwig Guttman'ın 1948 yılında İngiltere'de II. Dünya Savaşına katılmış ve omurilik zedelenmesi nedeniyle gazi olan kişiler için düzenlediği spor karşılaşmalarına dayanır. Zaman içerisinde çeşitli kurum ve kuruluşların oluşması ve desteğiyle bu karşılaşmalar uluslararası oyunlara dönüşmüştür. İlk paralimpik oyunlar 1960 yılında yapılmıştır. Türkiye bu oyunlara ilk olarak 1992 yılında katılmıştır. Türkiye'nin dünyaca bilinen paralimpik yüzme şampiyonu ise Sümeyye Boyacı'dır.

Sümeyye Boyacı, 5 Şubat 2003 tarihinde Eskişehir'de doğmuştur. Annesinin adı Semra, babasının adı İsmail'dir. Sümeyye Boyacı'nın bir erkek kardeşi vardır.

Sümeyye Boyacı'nın doğduğunda iki kolu yoktur ve kalçasında çıkıklık vardır. O, ilkokulda kolları olmadığı için ayaklarıyla yazı yazmayı öğrenmiştir. Bir akvaryumda balıkların kolları olmadan yüzdüğünü

gören Boyacı, bundan etkilenecek 2008 yılında yüzmeye başlamıştır. Yüzmedeki başarısı üzerine yarışmalara katılan Boyacı birçok madalya kazanmıştır. 2018 Avrupa Paralimpik Yüzme Şampiyonasındaki altın, 2019 Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonasındaki gümüş ve 2022 Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonasında kazandığı altın madalya bunlardan en önemlileridir.

Doğuştan fiziksel engellere sahip olan Sümeyye Boyacı'nın azmi ve başarısı birçok engelli insana ve kız çocuğuna örnek olmuştur. Nasıl olmasın ki! Düşünsenize, doğuştan ya da sonradan bir engele sahipsiniz; bu engeli kabul ediyorsunuz, yaşadığınız zorluklara rağmen pes etmiyorsunuz ve dünyada, olimpiyatlarda madalyalar kazanıyorsunuz. Böyle bir yaşam bırakın engel sahibi insanları tüm insanlığa rol model olmaz mı? Sümeyye Boyacı'nın hayat hikâyesi ve başarıları da insanlara ilham oldu ve olmaya devam ediyor.

Sümeyye Boyacı'dan ilham alanların biri de Mattel. Mattel, bir süredir farklılıklara saygı ve başta çocuklar olmak üzere Barbie sevenlere rol model sunmak amacıyla farklı fiziksel özelliklere sahip ya da çeşitli alanlarda önemli başarılar elde etmiş insanlardan etkilenecek ürettiği Barbie bebek modellerini piyasaya sürmektedir. Bunu kendi bünyesinde bir geleneğe dönüştürmeye çalışan firma her sene bu kriterlere uygun rol modeller seçerek bebeklerini üretmektedir. Sümeyye Boyacı da 2020 yılı için Mattel tarafından Barbie bebeği yapılan rol modellerden birisidir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Sümeyye Boyacı hangi Őehirde okumuştur?

- a- Antalya
- b- Bursa
- c- Eskişehir
- d- Yozgat

2- Sümeyye Boyacı hangi sporda uzmandır?

- a- Futbol
- b- Atletizm
- c- KoŐu
- d- Yüzme

3- Sümeyye Boyacı hangi hayvandan esinlenerek yüzmeye başlamıştır?

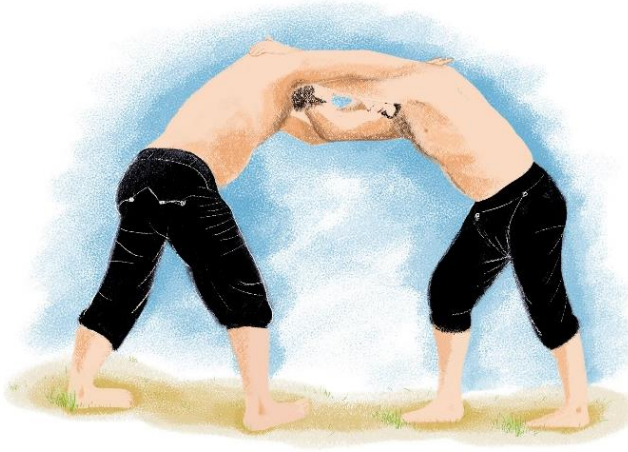
- a- Arı
- b- Balık
- c- Kuş
- d- Kaplumbağa

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Sümeyye Boyacı, 5 2003 Eskişehir’de doğmuştur.
- 2- Sümeyye Boyacı’nın azmi ve birçok
..... ve kız örnek olmuştur.
- 3- Paralimpik, çeşitli sahip katıldığı etkinliklerdir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

altın	model		
rol	madalya		
kız	şampiyonası		
yüzme	çocuğu		
Yüzme Şampiyonası	?	?	?

YAĞLI GÜREŞ

Yağlı güreş, Türklerin yüzyıllardır yaptığı bir spordur. Bu sporu yapan kişilere pehlivan ya da güreşçi denir. Güreş, iki güreşçinin “Er Meydanı” adı verilen meydana çıkarak birbirleri ile mücadelesine dayanmaktadır. Er meydanı denilen alan kapalı bir alan değildir, üzerinde çayır çimen bitmiş olan açık bir alandır. Güreşçiler, güreşirken “kıspet” adı verilen bir tür pantolon giyerler. Bu pantolonlar siyah deriden yapılı ve bu pantolonların beli ile paçaları dardır. Güreşçiler meydana çıkmadan üzerlerine ibrik ile zeytinyağı dökülür. Bu yağı döken kişilere yağcı denir. Güreşçilere zeytinyağı dökülmesinin amacı sıcak havalarda çimlerin sürterek güreşçilere zarar vermesini engellemektir. Ayrıca zeytinyağı kaygan yapısı ile mücadeleyi de zorlaştırır.

Güreşte bir de cazgır vardır. Cazgır, güreş geleneğini bilen, güreşçileri tanıyan, gür sesli, insanları coşturmasını bilerek meydana güreşin kurallarına uygun bir şekilde oynanmasını sağlayan kişidir. Cazgırlar güreşecek kişileri tanıtır, onların özelliklerini anlatırlar. Güreşçilerin

geçmiş başarıları varsa onlar hakkında izleyicilere bilgi verirler. Cazgırlar güreşçileri meydana çağırırken çoğunlukla

“Allah Allah illallah,

Hayırlar gele inşallah,

İki yiğit çıktı meydane,

İkisi de birbirinden merdane...”

şeklinde sözler ve salavatlar söylerler. Böylelikle hem güreşçileri hem de seyircileri coşturmaya çalışırlar. Güreşçileri ve seyirciyi coşturmak için güreş meydanlarında davul ve zurna da çalınır.

Yağlı güreşin kendine özgü birtakım kuralları vardır. Bu kurallar yazılı olsun olmasın uygulanır. Örneğin güreşçiler arasında yaş farkı fazla ise güreş bitiminde yaşı küçük olan kazansa da yaşı büyük olanın elini öper. Yaşı büyük olan da kendisini yenen güreşçiyi alından öperek tebrik eder. Güreşçiler arasında eşleştirme yapılırken boy ve kiloya bakılır. Boy ve kilosu birbirine denk olan güreşçiler eşleştirilir. Güreşin belli bir dakika ya da saat olarak sınırı yoktur. Güreşçilerden bir tanesi galip gelene kadar güreş devam eder.

Yağlı güreşler yüzlerce yıldır Türkiye’de Edirne’de “Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri” adı ile yapılmaktadır.

Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri bir gelenektir. Bu gelenek içerisinde insanlar bir araya gelir, güzel vakit geçirir, eğlenir, spor yapar, yarışır, kazanma ve kaybetme duygularını yaşar. Gençler kendi kültürlerini tanır; yaşlılar bilgilerini, tecrübelerini gençlere aktarır. Ayrıca bu güreşleri merak eden yerli ve yabancı turistler güreş yapılan yere giderler, orayı tanır, güreş kültürünü öğrenirler.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Yağlı güreş yapan kişilere hangi ad verilir?

- a- Pehlivan
- b- Cazgır
- c- Atlet
- d- Yağcı

2- Yağlı Güreş, Türkiye’de hangi Őehirde yüzlerce yıldır yapılmaktadır?

- a- Ankara
- b- Antalya
- c- Edirne
- d- Bolu

3- Pehlivanların giyindiği pantolona ne ad verilir?

- a- Őort
- b- Kot
- c- EŐofman
- d- Kısıpet

3 cümleli sen tamamla.

- 1- güreş, Türklerin yaptığı bir
- 2- Güreş, güreşçinin “..... ” adı verilen meydana çıkarak birbirleri ile dayanmaktadır.
- 3- Bu yapan pehlivan ya da denir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Yağlı	Meydanı		
Yüzlerce	Sesli		
Er	Güreş		
Gür	Yıl		
Gür Sesli	?	?	?

EL SANATLARI

Damal Bebeği

Matruşka Bebeği

Soğanlı Bebeği

FOLKLORİK BEBEKLER

Folklorik bebekler, toplumların kültürüne ait özellikler taşıyan bebeklerdir. Folklorik bebekler dünyada ilk olarak insanların evlerinde ve çevrelerinde buldukları malzemelerden yapılmıştır. Bu bebekler çoğunlukla çamur, ağaç ya da bezdir. Yüzyıllar geçtikçe bu bebeklerin yapımında kullanılan malzemede çeşitlilik artmıştır. Porselen, plastik, metal, seramik, mermer, ip de bebek yapımında kullanılır olmuştur. Ayrıca insanların ellerinde yaptıkları bebekler zamanla atölye ve fabrikalarda da yapılmaya başlanmıştır. Bu bebekler birçok kültürde vardır. Ülkeler kendi kültürlerini tanıtmak ve kültür endüstrisinden para kazanmak için bu bebekleri önemsemişlerdir. İnsanlar gezmeye gittikleri yerlerde hem kendilerine hatıra kalması hem de sevdiklerine hediye olması için bu bebeklerden alırlar. Şimdi bu bebeklerden birkaç örnekle tanışalım:

İlk sırada Matruşka Bebekleri var. Matruşka kelimesi Rusça'da anne anlamına gelen bir kelimedenden türetilmiştir. Matruşka Bebekleri, dünyaca ünlü folklorik bebeklerdir. Bu bebekler Rus kültürüne aittir. İç

içe geçirilebilen 3, 5 ya da 7 bebekten oluşan Matruşka Bebekleri ağaçtan yapılır, farklı renklerde boyanır ve süslenir. Matruşka bebekleri boyanıp süslenirken Rus kadınlarının geleneksel giyim ve süslenmeleri taklit edilir. Rusya'ya gidenler çoğunlukla bu bebeklerden alırlar. Ayrıca bu bebekler dünyanın birçok ülkesinde de satılmaktadır. Matruşka Bebeklerini görünce insanların aklına Rusya gelir.

Gelelim Türkiye'ye... Soğanlı Bebekleri, Türkiye'nin en tanınmış folklorik bebekleridir. Bebekler Kayseri çevresinde yaşayan köylüler tarafından yapılır. Kapadokya başta olmak üzere Türkiye'nin birçok şehrinde satışa sunulur. Bebeklerin yapımında tel, kumaş ve boncuk kullanılır. Bir gazoz kapağına kumaş sarılır ve bebeğin kafası yapılır. Kafanın ön tarafına renkli kalemlerle ağız, göz ve kaş çizilir. Tel bükülerek bebeğin iskeleti yapılır. Telin üzerine kumaş parçaları sarılır. Sonra bebeğe kumaştan dikilmiş elbise giydirilir. Elbisenin üzeri isteğe göre boncuk ya da pullarla süslenir. Kafa bu iskelete sabitlenir. Kafanın üzerine iplikten örülmüş saçlar eklenir ve başörtüsü bağlanır.

Türkiye'nin bir diğer ünlü folklorik bebeği Damal Bebekleridir. Damal, Türkiye'nin Ardahan ilindedir. Damal Bebeklerini ilk olarak yapan Fidan Atmaca'dır. Damal Bebekleri o yörede yaşayan kadınların giyim ve süslenme geleneklerini yansıtır. Bebekler genç kız, gelin ve yaşlı kadın olarak üç çeşitte yapılır. Bebeklerin giysilerinde sarı, mavi, kırmızı, yeşil, mor, turuncu, siyah ve beyaz renkler kullanılır. Bebekler küçük, orta ve büyük boylarda yapılır. Bebekler yapılırken ilk olarak fabrikasyon bir plastik bebek alınır. Bebeğe yöresel kıyafetler dikilir, kıyafetlere tek tek renkli boncuklar iğne ve iplik kullanılarak dikilir. Hazırlanan kıyafet bebeğe giydirilir. Bebeğin ayağına beş şişe çorap örülüp giydirilir, saçlarına örgüler yapılır. Bebeğe başörtüsü bağlanır.

Bu bebekler dışında Türkiye'de Adıyaman'da Besi Bebeklerini, Bursa'da Keles Bebeklerini, Muğla'da Deniz Kabuğu Bebeklerini, Isparta'da Lavanta Bebeklerini, Amasya'da Mısır Bebeklerini, Gaziantep'te Ezo Gelin ve Ali Bebeklerini görebilirsiniz. Sizin ülkenizde hangi folklorik bebekler var?

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Damal Bebekleri hangi Őhrin folklorik bebeğidir?

- a- İstanbul
- b- Bursa
- c- Amasya
- d- Ardahan

2- Matruşka Bebekleri hangi ülkeye aittir?

- a- Türkiye
- b- Fransa
- c- Rusya
- d- İran

3- Besi Bebekler hangi Őhrindedir?

- a- Bursa
- b- Trabzon
- c- Isparta
- d- Adıyaman

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Folklorik, toplumların ait taşıyan bebeklerdir.
- 2- Bebekler küçük, ve boylarda yapılıır.
- 3- Bu bebekler çoğunlukla çamur, ya da

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Folklorik		Bebekleri	
Deniz		Boy	
Büyük		Bebek	
Lavanta		Kabuğu	
Büyük boy	?	?	?

BOĞÇA, DANTEL, ÇEYİZ

Geçmişten günümüze, insanlar yaşam alanlarını ve kendilerini güzelleştirmek için farklı süslemeler kullanmıştır. Süsleme işi her dönem çeşitli materyal ve işlemecilik kullanılarak çevre, ev, insan gibi pek çok yerde karşımıza çıkmıştır. Tarihi sürece bakıldığında önemli bir süsleme aracı olarak karşımıza dantel çıkar.

Dantel; farklı ip türleriyle tığ, iğne, bobin teli gibi çeşitli araçlar kullanarak yapılan motif ve desenlerin olduğu parçalardır. Dantel, eskiden kadınların ev eşyalarını güzelleştirme amacıyla yola çıkarak; boş vakitlerini değerlendirme, duygu durumlarını yansıtmaya ve para kazanma amacına dönüşmüştür. Kadınların konuşamadıkları ya da anlatamadıkları konuları dantel aracılığı ile insanlara aktardığı görülmüştür. Dantelde her desen ve şekil, kullanılan renk, motif farklı bir anlama gelmektedir.

Dantel, Anadolu'da erken yaşlarda kız çocuklarına anneleri veya kadın büyükleri tarafından öğretilen bir el sanatıydı. Belirli bir yaşa gelen kız çocuklarının eline; tığ ve ip verilerek önce temel teknikler öğretilir,

ardından kız çocuğunun el yeteneğine göre giderek zorlaşan modelleri yapması beklenirdi. Sabah kalktıktan sonra günlük işlerini bitiren ev kadınları ve kızlar ya evlerinde ya bahçede ya da komşu eve ziyaret ederek sohbet eşliğinde dantellerini işlerlerdi. Kızların genellikle kendileri için evlilik hediyesi olarak hazırladığı dantellerin güzellikleri zorluk derecesine göre değişirdi. Bir dantel modelinin yapılması ne kadar zor olursa o kadar güzel görüldüğü kabul edilirdi. Bu yüzden genç kızlar güzel dantel yapma amacıyla birbirleriyle yarış içindeydiler. Yatak odası, salon, oturma odası, mutfak gibi yerlerde kullanmak için pek çok farklı dantel modeli yapılmaktaydı. Dantelli çarşaf, perdeler, masa örtüleri, yastık kılıflarının yanında; mobilyaların, elektrikli eşyaların üzerine de küçük ve aynı modeller parçalı olarak yapılırdı. Bunlar hem eşyaların tozlanmasını önler hem de evin daha güzel görünmesini sağlardı. Televizyonun, masanın, koltukların, elektrikli süpürgeğin üzerine örtülen; camlı dolapların içine yerleştirilen danteller değişen zamanla birlikte yavaş yavaş azalmış ve çoğu evde süsleme aracı olmaktan çıkmıştır.

Çeyiz, evlenen kızın ya da erkeğin yeni evi için getirdiği eşyaların genel adıdır. Evlenen erkeklerin de çeyizinin olduğu bilinmektedir ancak çeyiz denilince insanların aklına kızlar gelmektedir. Çeyizlerin içeriğini de çoğunlukla danteller oluştururdu. Çocukluk dönemiyle birlikte başlayan hazırlık süreci evlilik zamanına kadar devam eder, sonunda da düğünün gerçekleşmesine en az bir hafta kalan genç kız yeni evinin eşyalarıyla birlikte dantellerini damadın ailesi ve akrabalarına, kendi akrabalarına ve komşularına göstermek için yerleştirir ve küçük bir çeyiz sergisi hazırlardı. Yeni gelin, yeni ev ziyaretine gelen insanlar; gelinin çeyizlerini inceler ve güzelliklerini takdir ederdi.

Bohça, Türklerin göçebe yaşamı sürdürdüğü dönemlerde malzemelerini taşımak için kullandıkları eşyalardan biridir. Yolculuk esnasında genellikle kıyafetlerin toz olmasını önlemek amacıyla kullanılan bohça, kenarları işlemeli büyük ve geniş bir bez parçasıdır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde padişahların kaftan gibi önemli kıyafetlerinin saklandığı değerli beze, evlilik ritüellerinde gelinin

damadın ailesine hediye etmek için hazırladığı eşyaları sardığı beze, geline verilmek için hazırlanan çeyize ve bazı bölgelerde kadınların başlarına örttükları örtüye bohça ismi verilmiştir. Bohça, bu gibi tanımlamalardan çok; Türk kültüründe genellikle gelin eşyası, gelin çeyizi, gelin hediyesi olarak bilinmektedir.

Eski zamanlarda evlilik hazırlığı yapan genç kızların ve annelerin hazırladıkları danteller, çeyizler bazen yetersiz ya da az görünürdü. Bu sebeple dantel ve çeyizler bazen satın alınırđı. Bunu işi yapan kadınlardan satın alındığı gibi bazen de bohçacılarından dantel ve çeyiz malzemeleri alınırđı. Bohçacı, gezerek bohça içinde kumaş, dantel gibi dokuma eşyalar satan kadınlardır. Bohçacılar, büyük bir bez örtünün içine yerleştirdikleri çeşitli kumaşlarla ve dantellerle geldiklerini belli etmek için bağırarak sokak sokak gezerdi. Alışveriş yapmak isteyen kadınlar, bohçacıları evlerine alır, sattıkları ürünleri inceler ve beğendiklerini alırlardı. Bohçacılar ve ev hanımları arasında olan bu alışverişe erkekler kesinlikle karışmaz, bohçacıları görmezlerdi. Bu sebeple bohçacılar, genellikle erkeklerin evde olmadığı saatlerde dolaşırđı. Bohçacıların ev ziyaretleri aynı zamanda sosyalleşmek için de kullanılmıştır. Kadınların evden dışarıya çok fazla çıkmadığı dönemlerde bohçacılar, diğer evlerde ve mahallelerdeki olayları, yaşadıklarını gittikleri evlerde konuşur ve sohbet ederek satışlarının artışıını sağlardı.

Dantel, çeyiz ve bohça; evlilik hazırlığı yapan genç kızların önem verdikleri üç temel hazırlık aşamasıdır. Yıllarca süren dantel hazırlıkları çeyize dönüşür, ardından bohçaya yerleştirilerek ya kendi evine ya da damat ailesine götürmek için bohçalanır ve ritüel tamamlanır.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Dantel yaparken aşağıdakilerden hangisi kullanılmaz?

- a- Bobin teli
- b- Tığ
- c- Bıçak
- d- İp

2- Çeyiz ne demektir?

- a- Tatlı
- b- Çalışma masası
- c- Eski ev eşyaları
- d- Evlenen kişilerin yeni eşyaları

3- Padişahların değerli kıyafetlerini korumak için kullandıkları eşyanın adı nedir?

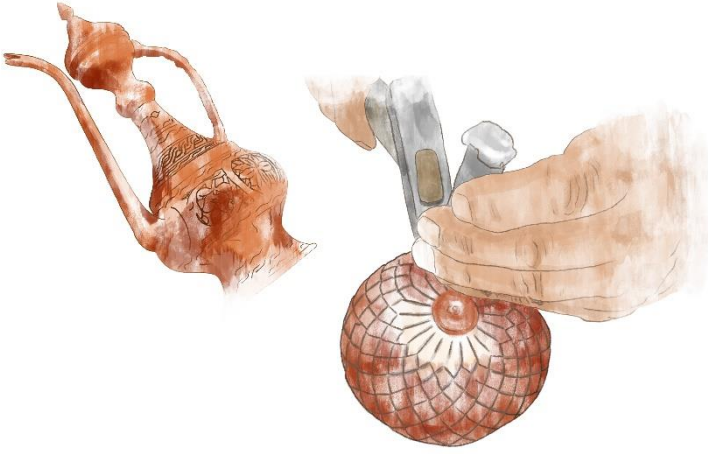
- a- Bohça
- b- Çeyiz
- c- Sepet
- d- Valiz

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Süsleme işi her dönem ve işlemecilik kullanılarak gibi pek çok yerde karşımıza çıkmıştır.
- 2- Dantel, ev eşyalarını güzelleştirme amacıyla yola çıkararak; boş vakitlerini yansıtma ve para kazanma amacına dönüşmüştür.
- 3- Kadınların evden dışarıya çok fazla bohçacılar, diğer evlerde ve, yaşadıklarını gittikleri evlerde konuşur ve satışlarının artışı sağladı.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Ev		Hazırlığı	
Boş		Eşyası	
Evlilik		Odası	
Yatak		Vakit	
Boş Vakit	?	?	?

BAKIR İŞLEMECİLİĞİ

İlkçağlardan beri çoğu insan ihtiyaçlarını karşılamak için kullandıkları ürünlerin güzel olmasını da istemiştir. Saçını tarayacağı tarağın güzel olmasını, kıyafetlerinin süslü olmasını, tabağının bardağının işlemeli olmasını isteyen insanlar el sanatlarının oluşmasını sağlamıştır. El sanatı en genel tanımıyla el becerisi olan insanların çeşitli malzemelerle estetik olarak güzel görünen ürünler yapmasıdır. El sanatlarıyla uğraşan insanların çoğu uğraştıkları sanatı yapmayı büyüklerinden öğrenmiştir. Biz buna usta çırak ilişkisi diyoruz. Dünyada birçok kültürde olduğu gibi Türk kültüründe de çeşitli el sanatları vardır. Bastonculuk, halıcılık, telkâri işlemeciliği, ebru, hat, tezhip, çinicilik, seramik, çömlekçilik bunlardan birkaçıdır. Bu el sanatlarından en eski ve önemlilerinden biri de bakır işlemeciliğidir. Eskiden Türkiye’de çok yaygın olan bakır işlemeciliği zamanla azalsa da hâlâ yapılmaya devam etmektedir.

Demir, altın, tunç, kömür gibi önemli madenlerden biri olan bakır Türkiye’de en çok Artvin, Rize, Elazığ, Balıkesir ve Kastamonu illerinde çıkarılır. Bakır kıızı renklidir. Diğer madenlere göre daha

yumuşaktır; bu da el sanatlarında çok kullanılmasını sağlamıştır. Çünkü ustalar küçük ve basit el aletlerini kullanarak bakıra kolaylıkla şekil verebilmektedirler.

Bakır aslında çok eski çağlardan beri birçok amaçla kullanılmaktadır. Bakırın elektrik ve ısıyı iletme özelliği vardır. Bakır elektrik santrallerinde, denizcilik sektöründe, madeni para basımında, kuyumculukta, mutfak eşyalarında, dekoratif eşyalarda kullanılmaktadır.

Bakırın ustalar tarafından dövülerek şekillendirilmesi ve süslenmesine dayanan bakır işlemeciliği sanatı en çok mutfak eşyalarında, çeşitli ev aksesuarlarında ve takılarda kullanılmaktadır. Bakır ustaları tarafından yapılan tencere, kazan, kâse, sürahi, çaydanlık, tepsi, güğüm, tas, vazo, cezve, fincan gibi birçok eşya hem Türkiye’de hem de yurtdışında satışa sunulmaktadır. Ayrıca bakır tokalar, kolyeler, küpeler, yüzükler de özellikle kadınlar tarafından tercih edilmektedir. Bakırın dövme ve kabartılmasıyla yapılan tablolar da ev, iş yerleri, ibadethaneler gibi birçok yerin duvarlarını süslemek için kullanılmaktadır. Bakır tablolarda çoğunlukla dini içerikli yazılar, iş yeri isimleri, Mevlana ve Semazen tasarımları, Şahmeran figürleri yer almaktadır.

Bakır işlemeciliği ile yapılan tüm ürünler aynı zamanda özellikle bu sanatın yaygın olduğu Kahramanmaraş, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin gibi şehirlerde güzel bir hediyelik eşya olarak da satılmaktadır.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Aşağıdakilerden hangisi bir maden değildir?

- a- Kömür
- b- Kalay
- c- Bakır
- d- Altın

2- Aşağıdakilerden hangisinde bakır yaygın olarak kullanılır?

- a- Madeni para
- b- Kâğıt para
- c- Mobilya
- d- İlaç

3- Bakır hangi renktir?

- a- Mavi
- b- Siyah
- c- Yeşil
- d- Kızıl

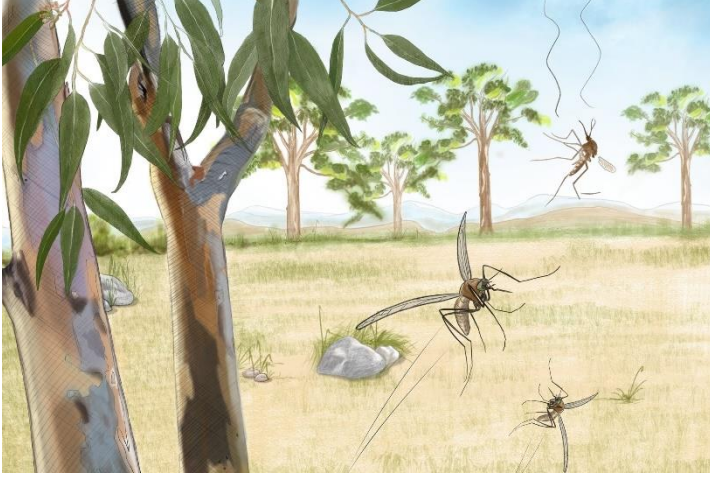
3 cümleyi sen tamamla

- 1- Ayrıca bakır tokalar,,, de özellikle tarafından edilmektedir.
- 2- Dünyada kültürde olduğu gibi Türk kültüründe de el sanatları vardır.
- 3- Bakır işlemeciliği ile yapılan tüm ürünler aynı zamanda özellikle bu sanatın yaygın olduğu Kahramanmaraş, gibi şehirlerde güzel bir hediyelik eşya olarak da satılmaktadır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

El		Aletleri	
Bakır		İsimleri	
Basit El		Sanatları	
İş Yeri		Toka	
İş İsimleri	Yeri	?	?

BİTKİLER

OKALİPTÜS

Türkiye’de ormanlar genellikle deniz kıyılarında ya da deniz kıyılarına yakın yerlerde bulunmaktadır. Farklı hava koşulları sebebiyle bu kıyılarda çeşitli ağaç türleri vardır ve insanlar için zengin bir doğal kaynak oluşturmaktadır. Aynı zamanda ülkenin iç kesimlerinde ve yüksek yerlerde de yine çeşitli ağaç türlerine rastlanmaktadır. Ağaçlar; tarım, sağlık, gıda, inşaat, ev eşyaları, ulaşım araçları, ısınma gibi pek çok alanda kullanılmaktadır. Türkiye, dünyada ağaç türü bakımından en zengin ülkeler arasında yer almaktadır.

Ormanları oluşturan ağaçların çoğu kendiliğinden yetiştiği gibi bazen de insanlar tarafından üretim amaçlı dikilir ve ağaçlar bir süre sonra kendisi gelişerek varlığını devam ettirmektedir. Bu ağaçlardan biri de okaliptüstür. Okaliptüs, aslında Avustralya’da yetişen bir ağaç türüdür. Okaliptüsün yedi yüzden fazla çeşidi bulunmaktadır. Farklı iklim koşullarına uyum sağlayan bu ağaç, dünyanın en uzun ağaç türlerinden biridir. Yetişkin bir ağacın boyu yüz metreyi geçmektedir. Uzun boyu ve kalın gövdesinden dolayı içinde yüksek miktarda su bulundurmaktadır. Bu sebeple de Türkiye’ye getirilmiştir.

Okaliptüsün uzun ve geniş gövdesinden dolayı diğer ağaçlara göre gövdesinde daha çok su bulundurması bazı bataklık alanlarda kullanılmasını sağlamıştır. Bataklık bölgelere dikilen bu ağaçlar, buldukları bölgeyi kurutmak için kullanılmıştır.

Eski adı Berdan olan Tarsus Çayı, Bizans İmparatorluğu döneminde Akdeniz ile bağlantısı olan Regma Gölü'ne dökülmekteydi. Tarsus şehrinden geçen çay, özellikle kış mevsimlerinde şehri sular altında bırakıyordu. Şehrin korunması, insanların ölmemesi için Bizans İmparatoru, çayın yönünü değiştirdi ve Tarsus'tan geçmesini engelledi. Bir zaman sonra susuz kalan Regma Gölü kurudu ve bataklık halini aldı. Bu bataklıkta sinekler çoğaldı ve insanlarda sıtma hastalığı başladı. Tarsus'ta yaşayan pek çok insan sıtma hastalığı yüzünden öldü. Bataklık olarak kalan bu bölge uzun bir dönem hiç kullanılmadı. İlerleyen yıllarda bataklık kurutma çalışmaları yapılmasına rağmen başarılı olamadı. 1939 yılında Orman Bakanlığının yaptığı uzun incelemeler sonunda Tarsus bölgesinde bulunan bataklığı, okaliptüs ağaçları ile kurutmanın mümkün olduğu tespit edilmiş ve bunun için ilk okaliptüs fidanı Türkiye'de bu bataklık bölgesine dikilmiştir. Zamanla çoğalan ağaçlar kısa bir süre sonra bataklık olan bölgeyi kurutmuştur.

Okaliptüsün Türkiye'ye girişi bataklık olan bir bölgeyi kurutmak amacı ile olsa da ilerleyen zamanlarda bu ağaç çeşitli alanlarda da kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle alternatif tıpta çok fazla ilgi gören bu ağaç, solunum yolu hastalıklarında, kan şekerini dengelemede, ağrı kesici kremlerde, hücre yenilemesi için deri hastalıklarında ya da yaralarda sıkça kullanılmaktadır. Sağlık alanındaki faydalarının yanında; endüstriyel alanda da kullanılmaktadır.

Okaliptüs ağacı, çok hızlı çoğalan bir ağaç türü olduğu için 1939 yılında ilk kez dikilmesine rağmen günümüzde tüm Akdeniz bölgesine hakimdir. Özellikle Antalya'da okaliptüs ağacı hemen her yerde rastlanan bir ağaç türüdür. Sarı çiçekleri, ince, sivri yaprakları ve kalın, uzun gövdesi ile Antalya'nın sembollerinden biridir.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Okaliptüs aslında hangi ülkede yetişmektedir?

- a- Almanya
- b- Avustralya
- c- Norveç
- d- Nijer

2- Regma Gölü neden kurudu?

- a- Bizans İmparatoru Tarsus ayı'nı kapattı
- b- AĞaçlar kesildi
- c- Deprem oldu
- d- Bizans İmparatoru Tarsus ayı'nın yönünü değiştirdi

3- Türkiye'de ilk okaliptüs fidanı nereye dikilmiştir?

- a- Tarsus
- b- İstanbul
- c- Ankara
- d- Antalya

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Tarsus şehrinden geçen çay,
..... bırakıyordu.
- 2- Alternatif tıpta çok fazla ilgi gören bu ağaç,
.....
hücre yenilemesi için sıkça
kullanılmaktadır.
- 3- Sarı çiçekleri,
..... sembollerinden biridir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Hava		Hastalığı	
Ağaç		Koşulları	
Sıtma		Tıp	
Alternatif		Türü	
Hava	?	?	?
Koşulları			

KINA

Türkçe sözlüklerde kına ağacının kurutulmuş yapraklarından elde edilen, saç ve elleri boyamakta kullanılan toz şeklinde açıklanan kına, Türk kültüründe süslenmenin yanında birçok anlam da taşıyan özel bir bitkidir. Eskiden çay bardağı gibi ölçülerle satılan kına şimdilerde gramla veya paketlenmiş halde satılmaktadır. Kına su ile ıslatılarak kullanılabilir hale getirilir. Her kına aynı kalitede değildir. Kınanın boyama özelliğinin iyi olması, saçta ya da elde güzel bir renk bırakması durumunda “kına tuttu” denilir. Ama bu olmazsa insanlar “benim kınam tutmadı” diyerek üzüntülerini ifade ederler. Kına saç boyası gibi saçta yakıldığında ya da ellere sürüldüğünde hemen tutmaz. Uzun süre beklemesi gerekebilir. Çocukluğumdan biliyorum. Annem elimize kınayı gece yakar, kına gece yatağımıza ya da üzerimize bulaşmasını diye ellerimize (komik gelebilir ama) eski birer çorap giydirir ve bizi öyle yatırır. Gece sabaha kadar elimizde kalan kına kurur ve tutardı. Sabah da ellerimizi güzelce yıkardık. Ablamların kınası çok güzel tutarken benimki o kadar iyi olmazdı ve üzüldüm.

Neyse dönelim konumuza. Her zaman her yerde bulunabilen bir malzeme olmasına rağmen kına yakmak için özel sebepler aranır. Yaygın olarak Kurban Bayramında kesilecek koçların boynuzlarına, askere gidecek erkeklerin ellerine ve evlenecek kızların ellerine yakılır. “Kına yakmak” bir yere kına sürmek demektir. Kına yakmak sıradan bir uygulama değil özel bir törendir. Örneğin evlenecek kızlara “gelin” ve evlenecek erkeklere “damat” denir. Evlenecek kızlara da düğünden bir gün önce kına gecesi yapılır. Kına gecesi gelin evinde ya da gelinin istediği bir mekânda yapılır. Bu geceye gelin, gelinin kız arkadaşları, komşu kadınlar ve damadın kadın akrabaları katılır. Gecede yemekler yenir, şarkılar türküler söylenir, oyunlar oynanır. Gelin bu geceye kırmızı bir elbise ile katılır. Gecenin ortasında ya da sonunda toplanılan yerin ortasına bir sandalye koyulur ve gelin sandalyeye oturtulur. Gelinin başına kırmızı, pullarla süslenmiş bir örtü örtülür. Bir tepsi içerisinde hazırlanan kına getirilir. Gelinin yengesi tepsi elinde önde, davetliler arkasında bir halka oluşturarak gelinin etrafında döner ve kına şarkısı söylerler. En çok söylenen şarkı şudur:

Yüksek yüksek tepelere ev kurmasınlar
Arşı arşı memlekete kız vermesinler
Annesinin bir tanesini hor görmesinler
Uçan da kuşlara malum olsun
Ben annemi özledim

Hem annemi hem babamı ben köyümü özledim...

Gelin bu şekilde hüznü şarkılar ile ağlatılmaya uğraşılır. Mutlu bir evliliği olan bir kadın geline kına yakmaya çalışır, bu sırada damadın annesi gelerek gelinin eline bir altın koyar. Önce geline kına yakılır, sonra kalan kına, kuruyemiş ve meyve suyu ile birlikte davetlilere ikram edilir. Bazı bölgelerde bu kına yakma anında gelinin yanına damadın da gelmesine izin verilir. Devamında eğlenceli şarkı ve türkülerle kına gecesi bitirilir.

Bu arada söylemeden geçmeyelim kına oje gibi değildir, onu yaktıktan ve elimizde tuttuktan sonra istediğimiz zaman çıkaramayız. O, zaman

içerisinde suyla temas ettikçe yavaş yavaş çıkar ve elimiz eski rengine döner.

Kınanın saça yakılması da ayrı bir uygulamadır. Kına saça kuaförlerde değil evde yakılır. Yine özellikle gece saça sürülen kına sabaha kadar bekletilir ve sabah saç güzelce yıkanır. Kına, özellikle saç boyasının olmadığı dönemlerde ya da saç boyası varsa bile kullanmak istemeyen, onu sağlıklı bulan çoğunlukla kadınlar tarafından yakılır. Aramızda kalsın yaşlı kadınların da saçlarındaki beyazları kapatmak için saçlarına kına yaktıkları olur.

Bu arada son olarak kınanın sağlıktaki yerinden de bahsedelim. Halk arasında kına yakmanın birçok hastalığa iyi geldiğine inanılır. Özellikle cilt hastalıklarında el, ayak ve başına kına yakarak iyileşebileceğine inanan insanlar vardır.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Aşağıdakilerden hangisinde kına yakılmaz?

- a- Doğum günü
- b- Evlilik
- c- Kurban Bayramı
- d- Askere gitme

2- “Kına yakmak” ne demektir?

- a- Kına boyamak
- b- Kına bulaştırmak
- c- Kına sürmek
- d- Kına karıştırmak

3- Kına ne ile ıslatılarak kullanılabilir?

- a- Su
- b- Zeytinyağı
- c- Şampuan
- d- Kolonya

3 cümleli sen tamamla.

- 1- Kına ile kullanılabilir hale getirilir.
- 2- Kına, Kurban Bayramında kesilecek boynuzlarına, gidecek ellerine ve evlenecek ellerine yakılır.
- 3- Kına, saça değil yakılır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Kurban	Yakmak		
Yaşlı	Gecesi		
Kına	Bayramı		
Kına	Kadın		
Kına Yakmak	?	?	?

ÇAY

Türkçede kullanılan “çay” kelimesi aslında Çince’den alınmıştır. Zaten bu bitkinin anavatanı da Çin’dir. Türkiye’ye girişi ve yaygınlaşması 1940’lı yıllardadır. Günümüzde kişi başı çay tüketimi 3,16 kg olan Türkiye’de İkinci Dünya Savaşı’na kadar çay bilinmiyordu. Ancak bugün sadece tüketimde değil Rize ve civarında üretiminde de dünyada önemli bir yeri vardır.

Dünya tarihinde ise çay tüketimi çok daha eskilerde görülmektedir. Bir kaynağa göre, çayın ilk yudumlanması çok eskilere, M.Ö. 2737 yılına, Çin İmparatorluğu’na kadar dayanır. Efsaneye göre Çin’in ilk imparatorlarından Shen Yung, çay bitkisinin tesadüfen sıcak suya düşmesine şahit olur. İmparator, işte bu keşifle birlikte çayın büyümesine kapılır ve yine efsaneye göre yedi yıl boyunca o bölgede kalarak sürekli çay içer.

Çaydan Avrupa’da ilk söz edilişi ise yüzlerce yıl önce, 1559 yılında gerçekleşir. 1606 yılı ise çayın Avrupa’yla tanıştığı yıl olarak tarihe

geçer. 1635 yılından sonra, Hollanda ve Fransa, Avrupa'da çay tüketimine öncülük eden ülkeler olurlar. İlk demlik örneklerinin Çin'den Avrupa'ya ulaşması ise 1650'li yıllarda gerçekleşir. Çayın Amerika'ya ulaştırılan ise Peter Stuyvesant'tır. Bugün New York olarak anılan New Amsterdam'a yerleşen Hollandalı koloniler, Amerika'nın ilk çay tiryakileri olarak tarihe geçerler. Çaya bilimsel adının yani *Camelia sinensis*'in verilmesi ise 1753 yılına rastlar. 1800'lü yıllarda, Avrupa ve Amerika'da yavaş yavaş çay endüstrisi boy göstermeye başlar.

Siyah çay olarak da bilinen Türk çayının demlenmesinin ise birçok farklı yolu vardır. Evlerde sıklık ile uygulanan yöntem şudur: Çay demlerken alt demlikteki su kaynadıktan sonra üstteki demliğe suyu koyulur. Daha öncesinde bu demliğe eklenir. Orta boy demlikler için 5 yemek kaşığı çay tavsiye edilir. Daha sonra alt demliğe soğuk su ilave edip, suyun kaynamasını beklenilir. Su kaynarken üst demlikteki çay çöker, demlenir ve kıvama gelmiş olur. 10 dakikalık bir bekleme süresinin ardından çay servis edilmeye hazır hale gelir.

Bu yöntemin içinde farklılıklar yaparak kişisel bir çay demleme geliştirebilirsiniz. Mesela; sıcak suyu önce koyup çayı daha sonra ekleyebilirsiniz. Belki demlik kısmına bir küp şeker atarak çayınızın acılığını kesebilirsiniz. Hatta çaya sıcak su eklerken bütün suyu aynı yükseklikten sabit hızda aynı noktaya dökebilirsiniz. Türkiye'de hemen hemen her evde çay demlenir ve her demleyeninin kendine ait bir yöntemi vardır.

Aynı zamanda tıbbi olarak da kullanılan çay Türkiye'de insanlar için bambaşka anlamlara gelir. Sohbetlere eşlik eder, küsleri barıştırır, pazarlık yapılmasına imkân sağlar. Eğer yolunuz Türkiye'ye düşerse, bir bardak çay içmeyi unutmayın; ince belli bardakta ama!

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- “Çay” kelimesi hangi dilden alınmıştır?

- a- İngilizce
- b- Japonca
- c- Çince
- d- Rusça

2- Efsaneye göre çayı ilk bulan kimdir?

- a- I. Murat
- b- Shen Yung
- c- Peter Stuyvesant
- d- Kim Young

3- Türkiye’de çay hangi bardakta içilir?

- a- Çaydanlık
- b- Su bardağı
- c- Fincan
- d- İnce belli çay bardağı

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Bugün New York olarak
..... koloniler,
olarak tarihe geçerler.
- 2- Siyah çay olarak da bilinen
..... yolu vardır.
- 3- Çay;
..... imkân sağlar.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Çay	Şeker		
Soğuk	Tüketimi		
Küp	Belli		
İnce	Su		
Çay Tüketimi	?	?	?

HALK EDEBİYATI

GÖLGE OYUNU: HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat ile Karagöz Türk gölge oyunlarından en bilinenidir. Gölge oyununda deriden kesilmiş figürler kullanılır. Figürler beyaz bir perdenin arkasından oynatılır ve seslendirilir. Figürlerin görülmesi için perdeye ışık tutulur.

Karagöz'ün saçı yoktur ve başına “ışkırlak” adı verilen şapka takar. Karagöz çoğunlukla kırmızı renkte kıyafetler giyer. Okuma yazma bilmez, işleri rast gitmez. Kendisine söylenenleri yanlış anlar. İçi dışı bir olan, açık sözlü bir karakterdir. Hacivat, yukarı doğru kıvrık, sivri sakallı bir karakterdir. Çoğunlukla yeşil renk kıyafetler giyer. Eğitilmiş, kurnaz biridir. Konuşurken Arapça ve Farsça kelimeleri sık sık kullanır. Bu yüzden de Karagöz onun söylediklerini yanlış anlar. Bu yanlış anlamalar da insanları güldürür. Zaman içerisinde oyuna Hacivat ile Karagöz'den başka karakterler de eklenmiştir. Karagöz oyununu oynatan kişiye ise “Karagözcü” ya da “Hayali” adı verilir.

Hacivat ile Karagöz oyununun ortaya çıkışıyla ilgili birçok açıklama vardır. Bunların hangisinin doğru olduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu açıklamalardan bir tanesi şu şekildedir:

Osmanlı Devleti'nin padişahı Orhan Gazi Bursa'yı fethedince orada bir cami inşaatı başlamış. Cami inşaatında çalışan iki kişi komiklikler yaparak insanları eğlendiriyormuş. İnşaatı zamanında bitiremeyen yetkililer suçu bu iki kişiye atarak onları padişaha şikâyet etmişler. Padişah da ikisinin de öldürülmesine karar vermiş. İki kişi de öldürülmüş ama padişah sonradan çok pişman olmuş ve çok üzülmüş. Onların suçsuz olduğunu bilen Küşteri, deriden bu ikilinin figürlerini yaparak beyaz bir perde arkasında oynatmaya ve onları taklit ederek konuşmaya başlamış. Hacivat ve Karagöz oyunu da bu şekilde ortaya çıkmış.

Hacivat ve Karagöz oyunu zamanla yayılmış ve günümüze kadar gelmiştir. 2006 yılında oyun beyaz perdeye aktarılmış ve "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?" ismiyle bir sinema filmi çekilmiştir. Filmin senaryosunu Levent Kazak yazmış, yönetmenliğini Ezel Akay yapmıştır. Filmin başrollerinde Haluk Bilginer, Beyazıt Öztürk ve Ayşen Gruda oynamıştır. Film birçok ödül almıştır. Hacivat ile Karagöz'ü merak ettiyseniz bu filmi izleyebilirsiniz.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

- 1- Aşağıdakilerden hangisi Hacivat'ın özelliklerinden biri değildir?**
 - a- Kurnaz
 - b- Zeki
 - c- Kel
 - d- Cahil

- 2- Aşağıdakilerden hangisi Karagöz'n özelliklerinden biridir?**
 - a- Uzun saçları vardır.
 - b- çoğunlukla kırmızı kıyafetler giyer.
 - c- Okuma yazma bilir.
 - d- Kurnaz biridir.

- 3- "Hacivat ile Karagöz Neden öldürüldü?" isimli filmde aşağıdaki oyuncuların hangisi oynamamıştır?**
 - a- Haluk Bilginer
 - b- Kemal Sunal
 - c- Ayşen Gruda
 - d- Beyazıt ztrk

3 cümleyi sen tamamla

- 1- Hacivat, doğru, sivri bir karakterdir.
- 2- Karagöz'ün yoktur ve başına "ışkırlak" adı verilen takar.
- 3- 2006 oyun aktarılmış.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Beyaz	Oyunu		
Gölge	Sözlü		
Açık	Devleti		
Osmanlı	Perde		
Osmanlı Devleti	?	?	?

BİR EFSANE: ŞAHMERAN

Efsaneler yer, kişi ve mekânlarla ilgili olarak anlatılan, içerisinde olağanüstü özellikler taşıyan hikâyelerdir. Türkiye’de birçok efsane anlatılır ve bu efsanelerden biri de Şahmeran Efsanesidir. Kelime olarak “Yılanların şahı, lideri” anlamına gelen Şahmeran, bir tarafı insan bir tarafı yılan şeklinde olan çift başlı bir canlıdır. Şahmeran’la ilgili anlatılan efsanelerden biri şöyledir:

Yoksul bir ailenin oğlu olan Camsab odunculuk yaparak ailesine bakmaktadır. Camsab, birgün arkadaşları ile birlikte bir kuyunun yanına gider. Camsab kuyuya düşer ve arkadaşları onu orada bırakıp kaçarlar. Camsab kuyuda önce çok korkar, sonra bir ışık görür ve ışığın olduğu tarafa gider. Orada Şahmeran ile karşılaşır. Şahmeran’ın etrafında birçok yılan vardır. Şahmeran, Camsab’a korkmamasını, ona zarar vermeyeceklerini söyler. Şahmeran Camsab’a çok iyi bakar ama yıllar geçtikten sonra Camsab evine dönmek ister. Şahmeran onun gitmesine izin vermek istemez; çünkü kendi yerinin bulunmasından korkar. Fakat Camsab çok ısrar edince dayanamaz ve onun gitmesine

izin verir ama bir şartı vardır, hiç kimseye Şahmeran'ın yerini söylemeyecektir. Camsab şartı kabul eder ve evine gider.

Bu sırada padişah çok hastadır ve doktorlar padişahı iyileştiremezler. Padişahın sihir ve büyü ile uğraşan veziri, “Padişah, Şahmeran'ın etini yerse iyileşir.” der. Bunun üzerine Şahmeran'ı aramaya başlarlar. Onun yerini söyleyene büyük ödüller vereceklerini söylerler. Vezir, Şahmeran'ı gören kişinin sırtının yılan derisi gibi pul pul olduğunu padişaha söyleyince herkesin hamama gelerek yıkanması emri verilir. Camsab, Şahmeran'a söz verdiği için hamama gitmek istemez. Fakat bir süre sonra bu durum anlaşılır ve zorla Camsab'dan Şahmeran'ın yeri öğrenilir. Vezir kuyunun başına gider sihirli sözler söyler ve Şahmeran'ı yakalar. Şahmeran başına gelecekleri bilir ama karşı koymaz. Camsab'a ölümünden sonra etini kaynatarak ilk suyu vezire, ikincisini padişaha içirmesini, üçüncüsünü de kendisinin içmesini söyler. Şahmeran, hamama götürülerek burada öldürülür ve eti kaynatılır. Vezir ilk suyu Camsab'ın içmesini ister. Camsab, Şahmeran'ın dediklerini yaparak ilk suyu vezire verir. Vezir, bunu içer içmez ölür. İkinci suyu içen padişah iyileşir, üçüncüsünü içen Camsab ise daha akıllı biri haline gelir ve padişaha baş vezir olur.

Şahmeran Efsanesi birçok sanatçıya ilham vermiştir. Bu efsaneyi anlatan sinema filmleri, televizyon dizileri çekilmiştir. Birçok ilde Şahmeran'ın heykelleri yapılmıştır. Şahmeran desenli kıyafetler, çantalar, işlemeler, örgü bebekler vardır. Ayrıca camaltı boyama adı verilen sanatta da sıklıkla Şahmeran tabloları yapılmaktadır.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Şahmeran nedir?

- a- Masal
- b- Efsane
- c- Fıkra
- d- Gölge oyunu

2- Şahmeran Efsanesinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- a- Şahmeran
- b- Vezir
- c- Padişah
- d- Kle

3- AŞağıdakilerden hangisi ile ilgili efsane anlatılmaz?

- a- Kişi
- b- Yer
- c- Rüya
- d- Mekn

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Yoksul oğlu olan Camsab yaparak ailesine bakmaktadır.
- 2- Bu efsaneyi anlatan , televizyon çekilmiştir.
- 3- Şahmeran desenli kıyafetler, , , örgü vardır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Şahmeran	Şahı		
Yılanların	Sözler		
Sihirli	Biri		
Akıllı	Efsanesi		
Yılanların Şahı	?	?	?

BOZLAK GELENEĞİ VE NEŞET ERTAŞ

Neşet Ertaş, Türk halk kültürü ve müziğinin en önemli temsilcilerinden biridir. Yazdığı, söylediği türküler ve hayat görüşüyle “abdal”lık geleneğini temsil etmiş; saz çalma şekli, türküleri ve türkülerine konu olan hikayeler “bozlak” kültürünün devamını sağlamıştır. Bozlak, Anadolu’da söylenen acıklı türkü, uzun hava ezgilerine verilen isimdir. Halk kültüründen beslenerek sanatlarını icra eden halk ozanları bozlak geleneğinin temsilcileri olmuşlardır. Neşet Ertaş, yaşadığı çağa uyum sağlayarak güncel müzik yapmaktansa halk ozanlığı geleneğini devam ettirmiş ve bozlak geleneğinin son temsilcilerinden olmuştur. Abdal; dünyanın gerçekliğinden uzaklaşarak Tanrı’ya yaklaşan, Tanrı’yı arayan kişilere verilen addır. Derviş olarak da bilinen abdallar; bir yere bağlı kalmadan sürekli gezen, geçici işlerle uğraşan insanlar olarak da kabul edilir. Anadolu’da bugün, kendilerine abdal adı veren ve genellikle göçebe hayat yaşayan kişilere; Denizli, Kırşehir, Dinar, Sivas, Konya, Elmalı, Çorum gibi şehirlerde rastlamak mümkündür. Genellikle düğünlerde çalgıcılık yapmak, türkü söylemek, insanlara hikayeler anlatmak abdallar için günlük para kazanma yoludur. Bunun

dışında farklı zanaatlarla ilgilendikleri de görülür. Bozlak, Türk Halk edebiyatında bir uzun hava türüdür. Günlük hayatta yaşanan bir zorluğu ya da bir problemi türkü olarak anlatmak ve genellikle üzüntü veren bu konuları yavaş bir biçimde söylemektir. Türküler, Türkiye'nin sözlü geleneğine bağlı kalarak halk melodileriyle söylenen şiiirlere denir. Abdal, bozlak kültürünün temsilcisi Neşet Ertaş kimdir?

Neşet Ertaş, 1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesine bağlı, Kırtıllar köyünde doğmuştur. Neşet Ertaş'ın babası Muharrem Ertaş büyük bir halk ozanıdır. Babası gibi müzikle ilgilenen Neşet, küçük yaşlarda düğünlerde saz ve keman çalmaya, türkü söylemeye başlamıştır. Küçük yaşta annesi ölmüş ve babası küçük çocuklarla ilgilenmesi için tekrar evlenmiştir. Düğünlerde aldıkları paralarla yaşamlarını sürdüren aile, Anadolu'nun farklı şehir ve köylerinde sürekli yer değiştirerek yaşamışlardır. Neşet Ertaş, sürekli çalışmak zorunda kaldığı için okula gidememiştir. Okula gidemediği için kendi başına okuma yazma öğrenmiştir. Çocukluk yıllarında babasının sayesinde tanıştığı insanlarla sohbetler ederek sanat, yaşam, gelenek, görenek ve adetler hakkında farklı bir bilgi birikimine sahip olmuştur. Çevresinde bulunan ve abdallık geleneğini benimseyen bu insanlardan aldığı yaşam felsefesini ölünceye kadar sürdürmüştür. Gençlik yıllarına geldiğinde para kazanmak için İstanbul'a gelen Neşet Ertaş, burada bir plak şirketine gider ve hayatı değişmeye başlar. Sesi ve söylediği türküler plak şirketi tarafından çok beğenilmiş ve hemen bir plak yapılmıştır. Artık türküleri her yerde çalmaya başlamış ve insanlar Neşet Ertaş'ı tanımıştır. Kırşehir, İstanbul, Ankara, İzmir gibi farklı şehirlerde yaşamış, abdallık geleneğinin verdiği alışkanlıkla belirli bir yere bağlı kalmamıştır. Tanınan ve sevilen bir müzisyen olduğu dönemin başında (1978), parmakları felç olduğu için uzun bir süre müziğini yapamamıştır. Bildiği tek iş, müzisyenlik olduğu için parasız kalmış, tedavi olacak para bile bulamamıştır. Son çare, Almanya'da yaşayan kardeşinin yanına gitmiş ve tedavisini de burada olmuştur. Uzun yıllar ailesiyle birlikte Almanya'da yaşamış, burada Türk düğün ve eğlencelerinde türkülerini söylemiştir. Çocukluğundan itibaren

yaşadığı problemler, geçim sıkıntısı, yaşama kaygısı, sevme ve sevilme duygusunu türkülerine aktarmış ve bozlak geleneğini dramatik hayatıyla özdeşleştirmiştir. Çok ünlü olduğu dönemlerde bile sessiz bir hayat sürmeyi tercih eden Ertaş, Türkiye'ye döndüğünde farklı şehirlerde konserler vermiş ve halkın büyük ilgisiyle karşılaşmıştır. İnsanlar tarafından çok sevilen ve saygı duyulan Neşet Ertaş, 25 Eylül 2012'de ölmüştür.

OKUDUĞUMUZU ANLADIK MI?

3 soru 3 cevap

1- Neşet Ertaş nerede doğmuştur?

- a- Antalya
- b- Bolu
- c- Kırşehir
- d- Ankara

2- Neşet Ertaş'ın çaldığı enstrüman nedir?

- a- Saz
- b- Gitar
- c- Piyano
- d- Kemençe

3- Neşet Ertaş tedavi olmak için nereye gitmiştir?

- a- İstanbul
- b- Ankara
- c- Almanya
- d- Fransa

3 cümlevi sen tamamla.

- 1- Halk kültüründen beslenerek eden halk ozanları
..... temsilcileri olmuşlardır.
- 2- Çocukluk yıllarında babasının sayesinde tanıştığı insanlarla
sohbetler ederek ve adetler
hakkında farklı bir bilgi birikimine sahip olmuştur.
- 3- Çocukluğundan itibaren yaşadığı problemler,,
yaşama kaygısı, sevme ve sevilme duygusunu ve
bozlak geleneğini dramatik hayatıyla özdeşleştirmiştir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

Göçebe	Felsefesi		
Halk	Hayat		
Yaşam	Kültürü		
Geçim	Sıkıntısı		
Göçebe Hayat	?	?	?

CEVAPLAR

nemli Kişiler

Barış Manço

3 soru 3 cevap

1- a

2- b

3- d

3 cümleyi sen tamamla.

4- Barış Manço, 1943 yılında İstanbul'da doğmuştur.

5- Barış Manço, Türk müzik sanatçısıdır.

6- Barış Manço yaşamı boyunca tek bir filmde oynamıştır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Arkadaşım Eşek

2- Domates Biber Patlıcan

3- Yaz Dostum

Cüneyt Arkın

3 soru 3 cevap

1- d

2- c

3- b

3 cümleyi sen tamamla.

1- Cüneyt Arkın, 7 Eylül 1937 tarihinde **Eskişehir'de** doğmuştur.

2- Türk sinemasının **efsane jönü** Cüneyt Arkın, zor ama **başarılarla dolu** bir hayat yaşadı.

4- Malkoçoğlu, Köroğlu, **Kara Murat** ve Battalgazi onun **sinemada canlandırdığı** önemli tarihi karakterlerdir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Uzun Boy

2- Esmer Ten

3- Yetenekli Oyuncu

Cezzar Ahmet Paşa

3 soru 3 cevap

- 1- d
- 2- a
- 3- c

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Cezzar Paşa bu savaş sonucunca **dünyaca ünlü bir komutan ve devlet adamı haline** gelmiştir.
- 2- Bölgesini **ticaret açısından çok önemli bir yer** haline getirmiştir.
- 3- Paşa **aslında Bosna'da** doğmuştur.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Evrak İşleri
- 2- Devlet Adamı
- 3- Uzun Yıllar

Mekânlar

Aspendos

3 soru 3 cevap

1- b

2- d

3- c

3 cümleyi sen tamamla.

1- Pamfilya bölgesinin **en önemli şehirlerinden biri** Aspendos'tur.

2- Aspendos tiyatrosu **yapıldığı dönemde 15–20 bin kişiye** gösteri sunmaktaydı.

3- Tiyatronun akustiğiyle **adeta kendinden geçmiş, çok** etkilenmiş.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Antik Çağ

2- Görkemli Yapı

3-Ev Sahipliği

Anadolu Oyuncak Müzesi

3 soru 3 cevap

- 1- c
- 2- d
- 3- b

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Müzenin bir diğer odası **masal odasıdır**.
- 2- Fıkra, **insanları** güldürürken **düşündürmeyi** amaçlayan **kısa** hikâyedir.
- 3- Kara tahtanın üzerinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin **kurucusu** ve **başöğretmen** Mustafa Kemal Atatürk'ün resmi, **İstiklal** Marşı ve **Andımız** asılıdır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Mustafa Kemal Atatürk
- 2- Hacivat ile Karagöz
- 3- Masal Odası

Hoşgörü Bahçesi

3 soru 3 cevap

1- d

2- a

3- c

3 cümleyi sen tamamla.

1- Hoşgörü, iyi bir **insan olabilme** yeteneğidir.

2- Türkiye’de tapınak, **antik kent, sinagog**, kilise ve cami gibi değerlerin olduğu **elliye yakın** şehir vardır.

3- Bahçenin ortasında bulunan havuz, **bütün canlıların** sudan yaratıldığını ve **insan doğasını** anlatan saflığı, berraklığı ve **günahsızlığı** temsil etmektedir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Dini Ritüel

2- İnanç Turizmi

3- Zeytin Ağac

Yeme İçme Kültürü

Sarma

3 soru 3 cevap

1- b

2- d

3- d

3 cümleyi sen tamamla.

1- Sarma yapılan bitkiler **lahana, karalahana, pazı** ve **zm** yaprağıdır.

2- Yaprak sarması zahmetli ama **lezzetli bir yemektir.**

3- Pirinç **yıkanır** ve **sıcak** suda beş **dakika** bekletilir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Yaprak Sarması

2- Doğum Günü

3-Türk Mutfağı

Pişi

3 soru 3 cevap

- 1- d
- 2- a
- 3- b

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Ekmek, **baklava, simit, börek, kurabiye, kek** gibi yiyecekler hamur işi olarak isimlendirilir.
- 2- Kimi yerlerde ise hamurun arasına **peynir, patates, ıspanak, kıyma** gibi malzemeler koyularak pişirilir.
- 3- Yağ ısınınca **hamurlar** kızgın **yağa** atılır ve **güzelce** kızartılır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Küçük Büyük
- 2- Hamur İşi
- 3- Hamur Kızartması

Antalya Usulü Piyaz

3 soru 3 cevap

- 1- a
- 2- c
- 3- d

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Piyaz, Antalya bölgesinde **meze, ana yemek olarak** yenilir.
- 2- Fasulyeleri **akşamdan sabaha** tuzlu su içinde bekletiniz, şişsinler.
- 3- Ezilmiş **fasulyelere**, listede verilmiş **diğer sos malzemelerini** katıp karıştırın.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Haşlama Suyu
- 2- Taze Soğan
- 3- Ana Yemek

Spor

Galatasaray

3 soru 3 cevap

1- c

2- d

3- a

3 cümleyi sen tamamla.

1- Okan Buruk daha sonra **Seria A'da Internazionale** takımının formasını giymiştir.

2- III. Selim **tarafından kurulan** ve ilk adı Mekteb-i Sultani olan **Galatasaray Lisesi** yönetiminde **baskın bir rol** oynamaktadır.

3- Renkleri “vişneye çalan **koyuca tatlı** bir kırmızı” ve “içinde **turuncudan** iz taşıyan **tokça** bir sarı”dır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Eğitim Kurumları

2- Galatasaray Taraftarı

3- Çeyrek Final

Paralimpik Sporları ve Sümeyye Boyacı

3 soru 3 cevap

- 1- c
- 2- d
- 3- b

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Sümeyye Boyacı, 5 **Şubat** 2003 **tarihinde** Eskişehir’de doğmuştur.
- 2- Sümeyye Boyacı’nın azmi ve **başarısı birçok engelli insana** ve kız **çocuğuna** örnek olmuştur.
- 3- Paralimpik **oyunlar**, çeşitli **engellere** sahip **sporcuların** katıldığı etkinliklerdir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- rol model
- 2- kız çocuğı
- 3- altın madalya

Yağlı Güreş

3 soru 3 cevap

- 1- a
- 2- c
- 3- d

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Yağlı güreş, Türklerin yüzyıllardır yaptığı bir spordur.
- 2- Güreş, iki güreşçinin “Er Meydanı “ adı verilen meydana çıkarak birbirleri ile mücadelesine dayanmaktadır.
- 3- Bu sporu yapan kişilere pehlivan ya da güreşçi denir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Yağlı Güreş
- 2- Yüzlerce Yıl
- 3- Er Meydanı

El Sanatları

Folklorik Bebek

3 soru 3 cevap

1- d

2- c

3- d

3 cümleyi sen tamamla.

1- Folklorik **bebekler**, toplumların **kültürüne** ait **özellikler** taşıyan bebeklerdir.

2- Bebekler küçük, **orta** ve **büyük** boylarda yapılır.

3- Bu bebekler çoğunlukla çamur, **ağaç** ya da **bezdir**.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Deniz Kabuğu

2- Lavanta Bebekleri

3- Folklorik Bebek

Bohça, Dantel, Çeyiz

3 soru 3 cevap

1- c

2- d

3- c

3 cümleyi sen tamamla.

1- Süsleme işi her dönem **çeşitli materyal** ve işlemecilik kullanılarak **çevre, ev, insan** gibi pek çok yerde karşımıza çıkmıştır.

2- Dantel, **eskiden kadınların** ev eşyalarını güzelleştirme amacıyla yola çıkarak; boş vakitlerini **değerlendirme, duygu durumlarını** yansıtır ve para kazanma amacına dönüşmüştür.

3- Kadınların evden dışarıya çok fazla **çıkmadığı dönemlerde** bohçacılar, diğer evlerde ve **mahallelerdeki olayları**, yaşadıklarını gittikleri evlerde konuşur ve **sohbet ederek** satışlarının artmasını sağlardı.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Ev Eşyası

2- Evlilik Hazırlığı

3- Yatak Odası

Bakır İşlemeciliği

3 soru 3 cevap

1- b

2- a

3-d

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Ayrıca bakır tokalar, **kolyeler, küpeler, yüzükler** de özellikle **kadınlar** tarafından **tercih** edilmektedir.
- 2- Dünyada **birçok** kültürde olduğu gibi Türk kültüründe de **çeşitli** el sanatları vardır.
- 3- Bakır işlemeciliği ile yapılan tüm ürünler aynı zamanda özellikle bu sanatın yaygın olduğu Kahramanmaraş, **Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin** gibi şehirlerde güzel güzel bir hediyeelik eşya olarak da satılmaktadır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Bakır Toka

2- El Sanatları

3- Basit El Aletleri

Bitkiler

Okaliptüs

3 soru 3 cevap

1- b

2- d

3- a

3 cümleyi sen tamamla.

1- Tarsus şehrinden geçen çay, özellikle kış mevsimlerinde şehri **sular altında** bırakıyordu.

2- Alternatif tıpta çok fazla ilgi gören bu ağaç, **solunum yolu hastalıklarında, kan şekerini dengelemede, ağrı kesici kremlerde,** hücre yenilemesi için **deri hastalıklarında ya da yaralarda** sıkça kullanılmaktadır.

3- Sarı çiçekleri, **ince, sivri yaprakları ve kalın, uzun gövdesi ile Antalya'nın** sembollerinden biridir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Ağaç Türü

2- Sıtma Hastalığı

3- Alternatif Tıp

Kına

3 soru 3 cevap

- 1- a
- 2- c
- 3- a

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Kına **su** ile **ıslatılarak** kullanılabilir hale getirilir.
- 2- Kına, Kurban Bayramında kesilecek **koçların** boynuzlarına, **askere** gidecek **erkeklerin** ellerine ve evlenecek **kızların** ellerine yakılır.
- 3- Kına saa **kuaförlerde** değil **evde** yakılır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Kurban Bayramı
- 2- Yaşlı Kadın
- 3- Kına Gecesi

Çay

3 soru 3 cevap

- 1- c
- 2- b
- 3- d

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Bugün New York olarak **anılan New Amsterdam'a yerleşen Hollandalı** koloniler, **Amerika'nın ilk çay tiryakileri** olarak tarihe geçerler.
- 2- Siyah çay olarak da bilinen **Türk çayının demlenmesinin ise birçok farklı** yolu vardır.
- 3- Çay; **sohbetlere eşlik eder, küsleri barıştıır, pazarlık yapılmasına imkân sağlar.**

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Soğuk Su
- 2- Küp Şeker
- 3- İnce Belli

Halk Edebiyatı

Gölge Oyunu: Hacivat ile Karagöz

3 soru 3 cevap

1- c

2- d

3- b

3 cümleyi sen tamamla.

1- Hacivat, **yukarı** doğru **kıvrık**, sivri **sakallı** bir karakterdir.

2- Karagöz'ün **saçı** yoktur ve başına “ışkırlak” adı verilen **şapka** takar.

3- 2006 yılında oyun **beyaz perdeye** aktarılmış.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Beyaz Perde

2- Gölge Oyunu

3- Açık Sözlü

Efsane: Şahmeran

3 soru 3 cevap

- 1- b
- 2- d
- 3- c

3 cümleyi sen tamamla.

- 1- Yoksul **bir ailenin** oğlu olan Camsab **odunculuk** yaparak ailesine bakmaktadır.
- 2- Bu efsaneyi anlatan **sinema filmleri**, televizyon **dizileri** çekilmiştir.
- 3- Şahmeran desenli kıyafetler, **çantalar**, **işlemeler**, örgü **bebekler** vardır.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

- 1- Şahmeran Efsanesi
- 2- Sihirli Sözler
- 3- Akıllı Biri

Boztrak Geleneği ve Neşet Ertaş

3 soru 3 cevap

1- c

2- a

3- c

3 cümleyi sen tamamla.

1- Halk kültüründen beslenerek **sanatlarını icra** eden halk ozanları **boztrak geleneğinin** temsilcileri olmuşlardır.

2- Çocukluk yıllarında babasının sayesinde tanıştığı insanlarla sohbetler ederek **sanat, yaşam, gelenek, görenek** ve adetler hakkında farklı bir bilgi birikimine sahip olmuştur.

3- Çocukluğundan itibaren yaşadığı problemler, **geçim sıkıntısı**, yaşama kaygısı, sevme ve sevilme duygusunu **türkülerine aktarmış** ve boztrak geleneğini dramatik hayatıyla özdeşleştirmiştir.

3 kelimeyi uygun 3 kelimeyle eşleştir ve yaz.

1- Halk Kültürü

2- Yaşam Felsefesi

3-Geçim Sıkıntısı

METİNLERE AİT BİLGİLER	
Barış Manço	Metin Yazarı: <i>Nagihan etin</i> Resimleme: <i>Nur Ernehir Elaydın</i>
Cüneyt Arkın	Metin Yazarı: <i>zlem Mecek evik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Cezzar Ahmet Paşa	Metin Yazarı: <i>zlem Mecek evik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Aspendos	Metin Yazarı: <i>zlem Mecek evik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Anadolu Oyuncak Müzesi	Metin Yazarı: <i>Nagihan etin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Hoşgörü Bahçesi	Metin Yazarı: <i>zlem Mecek evik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Sarma	Metin Yazarı: <i>Nagihan etin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Pişi	Metin Yazarı: <i>Nagihan etin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Antalya Usulü Piyaz	Metin Yazarı: <i>zlem Mecek evik</i> Resimleme: <i>Emre İdacıtürk</i>
Galatasaray	Metin Yazarı: <i>İsmail Can evik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>

Paralimpik Sporları ve Sümeyye Boyacı	Metin Yazarı: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Yağlı Güreş	Metin Yazarı: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Emre İdadıtürk</i>
Folklorik Bebek	Metin Yazarı: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Özgün Özdemir</i>
Boğça, Dantel, Çeyiz	Metin Yazarı: <i>Özlem Mecek Çevik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Bakır İşlemeciliği	Metin Yazarı: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Okalıptüs	Metin Yazarı: <i>Özlem Mecek Çevik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Kına	Metin Yazarı: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Çay	Metin: <i>Özlem Mecek Çevik</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>
Gölge Oyunu: Hacivat ile Karagöz	Metin: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Emre İdadıtürk</i>
Efsane: Şahmeran	Metin: <i>Nagihan Çetin</i> Resimleme: <i>Mustafa Zeki Yüce</i>

**Bozlak Geleneği ve
Neşet Ertay**

Metin: *İsmail Can evik*

Resimleme: *Mustafa Zeki Yüce*